

IEVADS**METODISKAIS MATERIĀLS**

Līdzdalības aspekta kvalitātes pilnveide
pirmsskolas izglītības iestādē un ģimenēs

Cienājamo lasītāj,

Šis ir metodiskais materiāls, kura mērķis ir veicināt zināšanu pilnveidi, rosināt diskusijas un inovatīvu metožu pielietojumu ģimeņu līdzdalībai pirmsskolas izglītībā. Materiāls ir tapis Erasmus+ stratēģiskās partnerības projekta “EQuaP” (Enhancing Quality in early childhood education and care through Participation) ietvaros, galvenokārt pedagogu un audzinātāju grupu darba rezultātā. Viņi novēroja, pārrunāja un izmēģināja vairākas līdzdalības metodes, ko vēlāk pielāgoja un pilnveidoja atbilstoši kontekstam, lai pēc iespējas vairāk pedagogu varētu tās adaptēt un īstenot dažādās pirmsskolas izglītības vidēs.

*Vai jūs gribētu izveidot ciešākas attiecības ar vecākiem?
Vai jūs un jūsu komanda ir ieinteresēta atrast efektīvākus un pieejamākus veidus, kā kopā ar ģimenēm audzināt un izglītēt bērnus, līdzdarboties, domāt un pieņemt lēmumus?*

Turpmākajās ievada daļās ir aprakstīti dažādi aspekti, kas varētu noderēt, lietojot šo mācību materiālu un pielāgojot to jūsu interesēm, prioritātēm un vajadzībām.

ĪSS EQUAP METODISKĀ MATERIĀLA APRAKSTS

Šis metodiskais materiāls ir galvenais trīs gadus ilgušā Erasmus+ stratēģiskās partnerības projekta EQuaP rezultāts. Sadarbība projektā tika īstenota starp 11 sadarbības partneriem no 7 Eiropas Savienības valstīm (Itālija, Zviedrija, Portugāle, Slovēnija, Beļģija, Latvija, Grieķija) un tika iesaistītas tāda veida organizācijas kā pirmsskolas izglītības iestādes bērniem vecumā no 0 – 3 un 3 – 6 gadiem, vietējās pašvaldības iestādes, kas pārvalda pirmsskolas, skolotāju sagatavošanas institūcijas, universitātes, pētniecības centri, kā arī pašvaldības un reģionālo iestāžu starptautiskās sadarbības tīkls.

Projekta galvenais mērķis ir atbalsts kvalitātes pilnveidei pirmsskolas izglītības sistēmā, kas lielā mērā ir atkarīga gan no sistēmas kopveseluma, gan profesionāļu, ģimeņu un sabiedrības kompetences.

Tas nozīmē akcentēt ģimeņu līdzdalību kā nozīmīgu bērna izglītības kvalitātes attīstības elementu, neaizmirstot, ka galvenās šīs sistēmas komponentes ir bērni, pedagogi, ģimenes un kopiena.

Projektam ir četri konkrēti mērķi:

- 1 Noteikt, pārbaudīt un integrēt labās prakses un inovatīvas līdzdalības metodes, jo īpaši dažādības kontekstā;
- 2 Pilnveidot skolotāju kompetenci attiecībā uz stratēģijām un pieejām vecāku iesaistīšanai, mācoties no kolēģu pieredzes citās Eiropas valstīs;
- 3 Pilnveidot sistēmas dažādu komponentu (bērnu, profesionāļu, pētnieku, ģimeņu, kopienas) integrāciju un mijdarbību;
- 4 Pētīt līdzdalības aspektu pirmsskolas izglītībā kā procesu, izstrādājot efektīvus kvalitātes indikatorus.

Projekta starptautiskajās aktivitātēs piedalījās aptuveni 140 dalībnieku - trīs galveno mērķgrupu profesionāļi:

- pirmsskolas pedagogi, skolotāji un pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāji;
- vietējo pašvaldību pārstāvji;
- universitāšu pētnieki un pasniedzēji.

Galvenās projekta aktivitātes ietver:

- 1 pētījumus par līdzdalības aspektu pirmsskolas izglītībā,
- 2 labākās prakses pieredzes identificēšanu un apmaiņu starp pirmsskolas izglītības iestādēm un organizācijām, kas pārvalda pirmsskolas izglītības pakalpojumus, lai nodrošinātu prakses piemēru pielāgošanu un pārbaudi partnerinstitūcijās,

3 kvalitātes rādītāju izstrādi līdzdalības kā procesa izvērtēšanai.

Šo aktivitāšu rezultātā tika izstrādāti metodiskie materiāli, ar mērķi veicināt līdzdalību pirmsskolas izglītības sistēmā lokālā līmenī. Galvenā projekta ilgtermiņa ietekme būs paaugstināta izpratne par ģimeņu līdzdalību kā galveno komponentu kvalitātes pilnveidei pirmsskolas izglītībā.

METODISKĀ MATERIĀLA NOZĪMĪGUMS UN IESPĒJAMIE PIELIETOJUMI

Šis metodiskais materiāls ir domāts, lai aktualizētu ar pirmsskolas izglītības kvalitāti saistītos procesus, jautājumus, projektus un līdzdalības prakses piemērus.

Materiālā jūs neatradīsiet ne gatavas "receptes", ko vienkārši atkārtot, ne visām situācijām piemērotus risinājumus vai izcilāko līdzdalības prakses piemēru apkopojumu.

Šeit jūs atradīsiet dažādus ar līdzdalību saistītus prakses piemērus, ko iespējams pielāgot atbilstoši kontekstam un kas var veicināt izglītojošo darbu ar ģimenēm un kopienām.

Metodiskais materiāls var tikt izmantots vairākos veidos, kas ir atkarīgi no esošās pieredzes un konteksta, kurā tas tiks pielietots. Tomēr mēs vēlētos izcelt trīs iespējamās metodiskā materiāla pielietojumus:

- Pirmkārt, materiālu var izmantot, lai izmēģinātu vienu vai vairākus no piecpadsmit piedāvātajiem prakses piemēriem, pielāgojot plānošanu, kontekstu, pārraudzību un izvērtēšanu konkrētai videi/savai izglītības iestādei.
- Otrkārt, materiāls var veicināt kāda konkrēta formāta izvēli (skatīt zemāk pa šiem aprakstītos līdzdalības prakses piemēros), ar kura palīdzību plānot, analizēt, pārveidot, izvērtēt gan esošos, gan jaunievieštos līdzdalības prakses piemērus konkrētajā izglītības iestādē.
- Treškārt, materiāls var tikt lietots izziņošanai, refleksijai, diskusijām, pārrunām par līdzdalības jautājumiem pirmsskolas izglītības iestādē un/vai starp ģimenēm, iestādēm, politikas veidotājiem un kopienas locekļiem.

Neskatoties uz to, kā šis metodiskais materiāls tiek pielietots dažādu darbības veidu plānošanā, vajadzētu pievērst uzmanību jautājumiem refleksijai prakses piemēru aprakstos.

Tie var uzveicināt uz pārdomām un norādīt uz salīdzinājumiem gan jūsu, gan citu līdzdalības prakses pieredzē. Tāpat EQuaP izstrādātais materiāls pedagogiem paver plašas iespējas pārdomām par to, kas un ar kādiem nosacījumiem ir īstenojams, kādi ir šķēršļi pārmaiņām, kā tos pārvarēt un kā uzlabot pirmsskolas izglītības kvalitāti.

Tādējādi, šis metodiskais materiāls nodar līdzdalības aspektu un procesa izpratnei, pielāgošanai konkrētai videi un ieviešanai praksē.

Kopumā šis metodiskais materiāls atspoguļo līdzdalības jēdziena izpratni dažādos līmeņos (organizatoriskā, vadības, izglītības, pedagoģijas un politiskā), kas tiek attiecināta uz dažādiem dalībniekiem: bērniem; viņu vecākiem, kas ik dienu saskaras ar bērna izglītību un aprūpi; pirmsskolas izglītības profesionāļiem (pedagogiem, koordinatoriem, audzinātājiem, iestāžu vadītājiem un u.c. darbiniekiem) un, visbeidzot – lokālo sociālo tīklu, kas ietver bērna kopienas, pieaugušos un pirmsskolas izglītības iestādes, kā arī cita veida iestādes visā apkaimē un kopienā (OECD, 2012).

Materiāls ir balstīts uz tādu līdzdalības izglītības pieeju, kurā ģimenes un pirmsskolas izglītības iestādes, kopīgi domājot, lemjot, plānojot un rīkojoties, veido partnerību un ir vienlīdzīgas bērna izglītības procesu veidošanā. Šī aktīvā un dinamiskā sadarbība ir būtiska ne tikai bērna izglītībai un izaugsmei, bet arī ikvienai demokrātiskai līdzdalībai kopienā, kurā ikviens var iesaistīties un piedāvāt savus resursus un idejas dažādiem izglītības projektiem.

PRAKSES PIEMĒRU IZMĒGINĀJUMU UN PĀRBAUDES ANALĪZE UN IZVĒRTĒJUMA PROCESS

Metodiskajā materiālā iekļautie prakses piemēri ir "profesiju ēnošanas" metodes rezultāts – tā ir mācību metode, kurā viņš/viņa ir kolēģa "ēna", sekojot un novērojot kolēģa darbu.

Šī metode tiek arī izmantota, lai veicinātu skolotāju un praktiķu profesionālo izaugsmi.

Šīs metodes ietvaros īstenotās aktivitātes bija ļoti nozīmīgs projekta posms.

"Profesiju ēnošana" kopumā piedalījās 45 pedagogi un skolotāji no 11 pirmsskolas izglītības iestādēm no 5 projekta dalībvalstīm. "Profesiju ēnošana" tika sadalīta divos posmos:

- *uzņemot* ārvalstu viesus;
- *apmeklējot* pirmsskolas izglītības iestādes ārvalstīs.

Uzņemšanas posmā katras dalībvalsts izglītības iestādēs tika uzņemta neliela kolēģu grupa no citām dalībvalstīm, kuru līdzdalības prakses piemēri, izstrādāti, pielāgoti un īstenoti konkrētajā kontekstā/vidē, bija prezentēti jau iepriekš.

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējumi citās dalībvalstīs tika iedalīti trīs posmos:

1 *Sagatavošanās*, kuras laikā projekta īstenotāji un dalībnieki (tie, kas katrā dalībvalstī piedalījās “profesiju ēnošanā”), vispirms starptautisko semināru laikā un vēlāk savā izglītības iestādē noteica “profesiju ēnošanas” mērķus, izstrādāja detalizētu vizītes plānu un kopā ar universitātes pētniekiem pārrunāja iespējamās darbības ēnošanas metodes atbalstam.

2 *Īstenošanas* posms, kurā daži pirmsskolas izglītības iestādes pārstāvji devās ārvalstu vizītē pie tiem kolēģiem, kurus bija iepriekš uzņēmuši savā iestādē. Kā nozīmīgs faktors ir pieminams fakts, ka studiju vizītē devās vairāki pedagogi no vienas institūcijas, tādējādi tas nodrošina potenciālu labās prakses pieredzes ieviešanu savā pirmsskolas izglītības iestādē. Ārvalstu vizītes laikā pedagogi un skolotāji novēroja un analizēja dažas adaptētas un lokāli ieviestas līdzdalības prakses, īpašu uzmanību pievēršot to kontekstam, pielāgojumam, īstenojumam un izvērtējumam konkrētajā institūcijā, politiskajā un izglītības sistēmā. Šie ir prakses piemēri, kas no izglītības viedokļa tiek uzskatīti par būtiskiem un inovatīviem, un ieviešamiem dalībvalstu pirmsskolas izglītības sistēmas kontekstā. Novērošanas posmā skolotāji aizpildīja novērojuma veidlapu un rakstīja dienasgrāmatu par veiktajām darbībām.

3 *Ēnošanas*” metodes pašnovērtējumu pedagogi veica, izmantojot īpašu kvalitatīvās pētniecības instrumentu.

Pēc šiem posmiem sekoja dažu līdzdalības prakses piemēru pielāgošanas un pārbaudīšanas posms.

Tas tika veikts dažās no novērotajām ģimenēm kādā no partnervalstīm, un tika secināts, ka šie prakses piemēri ir inovatīvi un tos ir nepieciešams pielāgot un ieviest.

Kopumā tika novēroti un pārbaudīti 25 prakses piemēri. Starpdisciplinārā un starptautiskā projekta koordinātoru grupa izvēlējās 15 visnozīmīgākos prakses piemērus, ko iekļaut šajā metodiskajā materiālā.

Ir vērts atzīmēt, ka šeit iekļautie 15 prakses piemēri varētu šķist jau zināmi vai pirmajā acu uzmetumā ne tik nozīmīgi, pat ja tie tiktu pielāgoti konkrētiem kontekstiem un virzieniem (pedagoģiskam, sociālam un kultūras). Jāatceras, ka interesantas un inovatīvas līdzdalības prakses jēdzienu no izglītības viedokļa ir jāizprot galvenokārt

saistībā ar pedagogu esošajām zināšanām un pieredzi, kā arī ar citu Eiropas pirmsskolas izglītības iestāžu praksi to sociālajā, izglītības un kultūras kontekstā un līdzdalības praksē. Metodiskā materiāla pievienotā vērtība ir tā, ka šie prakses piemēri var vedināt uz jaunām idejām un veidiem audzināšanas un izglītības procesos, kā arī uz iespējām tās pielāgot konkrētajam kontekstam un īstenot tās.

Prakses piemēru izmēģinājuma/pārbaudes posmu novēroja un izvērtēja pētnieki katrā projekta dalībvalstī, apkopojot rezultātus no strukturētām aptaujām pedagogiem un vecākiem, novērojumiem, kā arī analizējot skolotāju un fokusgrupu izstrādātos dokumentus.

Projekta noslēguma posmā metodiskā materiāla saturu analizēja dažādas ieinteresētās puses gan lokālā, gan nacionālā līmenī katrā dalībvalstī.

Vairākās valstīs tika organizētas prezentācijas, plenārsēdes, sanāksmes atsevišķās pirmsskolas izglītības iestādēs un diskusijas starp izglītības profesionāļiem, lai padziļinātu ieinteresēto pušu zināšanas par līdzdalības procesiem. Šīm sanāksmēm, lai arī organizētas un īstenotas katrā dalībvalstī dažādi, bija viens kopīgs mērķis – no potenciālajiem lietotājiem apkopot atsauksmes un izveidotā metodiskā materiāla novērtējumu.

Šīs analīzes un novērtēšanas procesa rezultāts bija atsauksmju, komentāru un ierosinājumu apkopojums, kam sekoja metodiskā materiāla pilnveide.

Kopumā izveidotais metodiskais materiāls saņēma ļoti pozitīvu novērtējumu, īpaši par tā spēju iedvesmot pirmsskolas izglītības iestāžu darbiniekus šādās jomās:

- Refleksija, salīdzināšana, pašmācības un līdzdalības iespējas prakses piemēros par ģimeni;
- Līdzdalības prakses piemēru analizēšana un pārskatīšana, galvenokārt, lai meklētu pieeju prakses piemēru pielāgošanai savas pirmsskolas izglītības iestādes kontekstam;
- Eksperimentēšana ar jauniem ģimenes līdzdalības prakses piemēriem, pielāgojot

Nemot vērā ieteikumus un komentārus, tika izstrādāta metodiskā materiāla gala versija, kas patiešām ir nozīmīgs un ikdienas aktivitātēs izmantojams palīgīdzeklis pirmsskolas izglītības iestādēs visā Eiropā.

*EQuaP projekta koordinatori
Izdevuma latviešu valodā redaktore: Linda Pavītola*

Enhancing **QUA**lity in early childhood
education and care through **P**articipation

METODISKAIS MATERIĀLS

Līdzdalības aspekta
kvalitātes pilnveide
pirmsskolas izglītības
iestādē un ģimenēs

NORĀDĪJUMI

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LIETOŠANAS NORĀDĪJUMI

Metodiskā materiāla satura apraksts

Šajā aprakstā ir atklāts metodiskā materiāla galvenais saturs – darbības jomas un līdzdalības prakses piemēri, kā arī ieteikumi to iepazīšanai un interpretācijai.

Četrus darbības jomu izcelsme, nozīme un raksturojums

Darbības jomas ir tematiskas un konceptuālas jomas, kuras kopā veido konkrētu līdzdalības jēdziena formulējumu. Katra no četrām darbības jomām ir fokusēta uz konkrētu līdzdalības procesa aspektu, kas ir cieši saistīts un papildina pārējās darbības jomas, un nereti ar tām pārklājas.

Šīs četras darbības jomas ir izstrādātas EQuaP projekta ietvaros ar mērķi pēc iespējas precīzāk atspoguļot reālo situāciju līdzdalības jautājumos pirmsskolas izglītības iestādēs. EQuaP projektā izstrādātais līdzdalības koncepta formulējums bija par pamatu pedagogu darbam (pirms novērošanas, pēc prakses piemēru pārbaudīšanas/izmēģināšanas) un “ēnošanas” metodes īstenošanai, kas sīkāk ir aprakstīta mācību materiāla ievadā.

PEDAGOGISKAJĀ INSTITŪTĀ

Linköpings
kommun

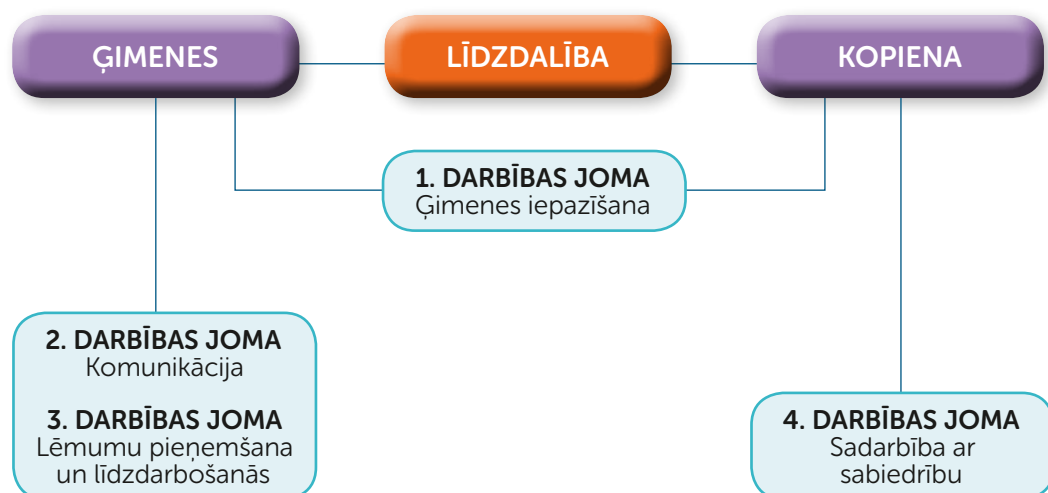
Linköpings
kommun

PAULA
FRASSINETTI

PAULA
FRASSINETTI

Līdzdalības jēdziena formulējums visos četros darbības virzienos tika definēts, apspriests un kopīgots starp projekta partneriem, kas arī izveidoja šo metodisko materiālu. Tas ir attēlots šajā attēlā:

Līdzdalības jēdziens tiek aplūkots divos aspektos:

- 1 ģimeņu līdzdalība** (izglītības iestādes aktivitātēs)
- 2 kopienu līdzdalība** (izglītības iestādes aktivitātēs).

Ģimeņu līdzdalības jēdziens aptver trīs darbības jomas, kuru **virsraksti** un **apakšvirsraksti** izsaka to nozīmi:

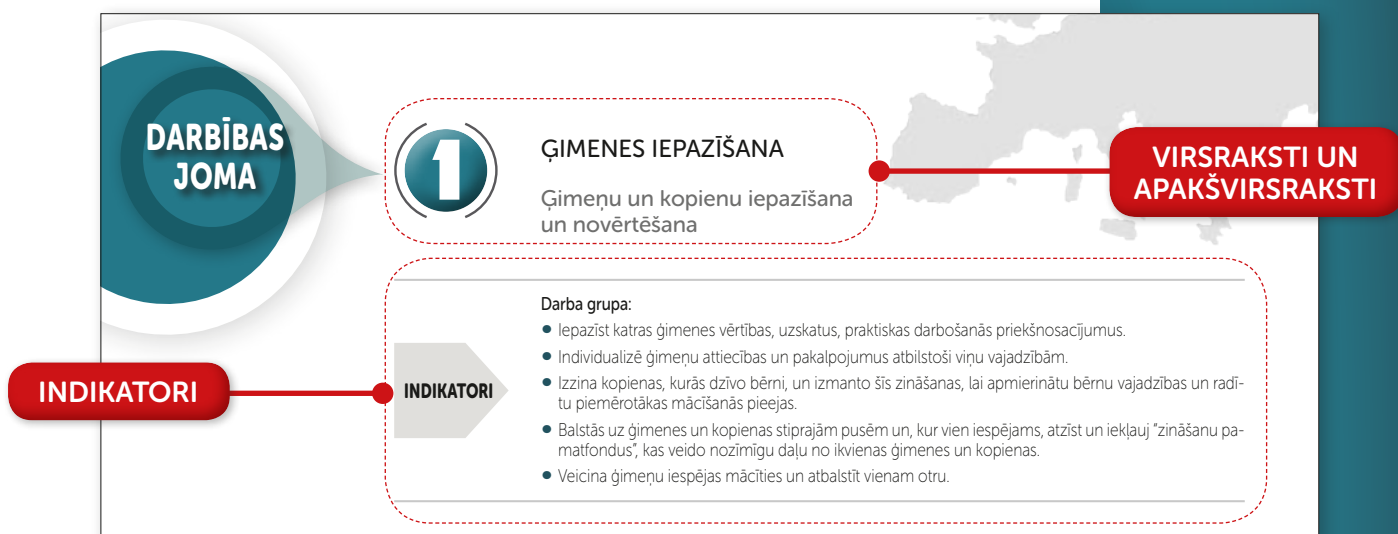
- Ģimenes iepazīšana – *Ģimeņu un kopienu iepazīšana un novērtēšana;*
- Komunikācija ar ģimeni – *Iejūtīga, cieņpilna un abpusēja komunikācija ar ģimenēm;*
- Lēmumu pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni – *Partnerība un līdzdalība lēmuma pieņemšanas procesos;*
- Sadarbība ar sabiedrību – *Kopīga atbildība par bērnu izglītošanu.*

Savukārt **kopienas līdzdalības** jēdziens ir ietverts divās darbības jomās:

- Ģimenes iepazīšana – *Ģimeņu un kopienu iepazīšana un novērtēšana;*
- Sadarbība ar sabiedrību – *Kopīga atbildība par bērnu izglītošanu.*

1. darbības joma – ģimenes iepazīšana – ietilpst gan ģimenes līdzdalības, gan kopienas līdzdalības jēdzienos.

Katrai darbības jomai tika noteikti vairāki **indikatori**.

Šie indikatori tika īstenoti **konkrētās** darba grupu **aktivitātēs**, kā arī darbsemināros, kuros arī tika izveidoti darbības jomu nosaukumi. To būtība ir izteikta to virsrakstos un apakšvirsrakstos. Katrai darbības jomai ir dots īss raksturojums, kurā ir iekļautas atsauces uz bibliogrāfiju, kas ir būtisks un noderīgs papildus izziņas materiāls.

Zem katras darbības jomas apraksta ir uzskaitīti daži līdzdalības prakses piemēri, ieskaitot tos, kas ir pārbaudīti EQuaP projekta ietvaros. Šie piemēri ir atainoti tabulā, kur ailē "Auto-ri" ir uzskaitītas tās pirmsskolas izglītības iestādes, kurās šie prakses piemēri ir novēroti un ieviesti, savukārt ailē "Pārbaudīts" ir uzskaitītas tās iestādes, kurās šī prakse ir izmēģināta un pielāgota.

● PRAKSES PIEMĒRI

Katrs **prakses piemērs** ir sadalīts **trijās daļās**:

- 1 Vāks** (pirmā lappuse), kurā ietverts prakses piemēra apraksts, norādīti autori (pirmsskolas izglītības iestāde, kurā šī prakse tika novērota un iestāde, kur tā tika pārbaudīta), darbības joma, aptuveni nepieciešamais laiks pasākumam un mērķgrupa.
- 2 Prakses piemēra izvērsts apraksts**, kurā iekļauta apla diagramma ar nosauktiem galvenajiem pasākuma posmiem, un sīkāk aprakstīti septiņi galvenie prakses piemēra aspekti.
- 3 Attīstības potenciāls** (pēdējā lappuse) – divi jautājumu bloki pirmsskolas izglītības iestādes profesionāļiem, kuru mērķis ir veicināt refleksiju un pārdomas par potenciālajām prakses piemēru pilnveides iespējām.

PRAKSES PIEMĒRU APRAKSTĀ IEKĻAUTIE GALVENIE ASPEKTI

Galvenie mērķi

Norādes uz pasākuma galvenajiem mērķiem, kas sasniedzami šo praksi īstenojot.

Pasākuma apraksts

Prakses piemēra galveno posmu un aktivitāšu apraksts.

IETEICAMIE SOĻI

PASĀKUMA ORGANIZĒŠANAI

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādi vajadzētu organizēt šo pasākumu)

1. Zināšanu bagātināšana un savstarpēju uzticēšanās veidošana vecāku un pedagogu starpā neformālā, mierīgā un nepiespiestā atmosfērā. Vecāki labāk iepazīst bērnudārza vidi un, jo īpaši, personālu, kas tajā strādā, citu bērnu vecākus, notiekošās aktivitātes un citas izglītojošās iespējas, ko piedāvā pirmsskolas izglītības iestāde.

2. Bērnu vecāku tikšanās un mijdarbības iespēju atbalstīšana un sekmēšana (ne tikai vienas vecuma grupas robežās), lai, no vienas puses, būtu iespēja salīdzināt pieredzi, kas saistīta ar audzināšanu, izglītību un vecāku pienākumu izpildi, un, no otras puses, veidotos un/vai nostiprinātos draudzības vecāku starpā un būtu savstarpēji atbalsts. Tas varētu būt īpaši nozīmīgi situācijās, kad vecākiem jāpārvar izoloģija vai arī viņi nav pietiekami integrējušies sociālajā kontekstā.

2 Pasākuma apraksts

Pirms pasākuma mammas un tētiem (arī vecvecākiem, brāļiem un māsām) ir nepieciešams ierosināt domu par iespēju pavisināties pirmsskolas izglītības iestādē un kopā ar bērniem un citiem vecākiem pašst brokastis noteiktā vietā ārpus grupas telpām, kas paredzēta šai tikšanās reizei. Brokastis tiek pagatavotas bērnudārza virtuvē. Pēc tam, kad bērni kopā ar grupas audzinātāju aiziet atpakaļ uz grupas telpām, vecākiem ir iespēja neformālā gaisotnē parunāties gan vienam ar otru, gan arī ar pirmsskolas izglītības iestādes personālu, tai pašā laikā malkojot tasi tējas vai kafijas un nogaršojot ēdiena, ko pagatavojusi

virtuves darbinieki. Šis ir veids kā palīdzināt bērnu ikdienas ierastās laiku bērnudārzā, kad vecākiem nav jāsežēdas tūlīt prom vietas šajā kontekstā rītā. Ierastās laiks tiek bagātināts ar sarunām un iespējām apgūt jaunas zināšanas. Tā ir neseizdīga saruna un ikdienas var

Vecāki ierodas uz brokastīm

7 Refleksija un pasākuma izvērtēšana kopā ar kolēģiem.

6 Uzņemšana pēc kopīgām brokastīm.

5 Breakfast with parents during the children's entry time

apstāties un izbaudīt šo laiku, kad vien var un vēlas to darīt. Brokastis ar vecākiem var tikt organizētas dažādos veidos:

- Tā var tikt piedāvāta katrā grupā kopā ar bērniem un abiem audzinātājiem. Šādā veidā tas vecākiem un bērniem rada dažādas interesantas iespējas kopābūšanai, piedāvājot:
- iespēju mammas un tētiem (vai citiem ģimenes locekļiem) novērot sava bērna uzvedību bērnudārza vidē, attiecības ar

1 Konteksta izvērtēšana, pielāgošana un pasākuma plānošana.

2 Inform parents about the meeting in different ways

locekļiem. No rīta, kad plānots pasākums, vismaz diviem pedagogiem ir jāsaņēma bērni (laiks no plkst. 7:30 līdz 9:00). Tikai tā vienai no audzinātājām ir iespēja sagādāt bērnu, kas ierodas bērnudārzā, bet otrai - vēlot uzmanību vecākiem, kas piedalās brokastīs. Ja brokastis tiek organizētas bērniem un vecākiem kopā, tad ir jāpārdomā bērnu klātbūtnes nepieciešamība laikā, kad tiek sagatavota tēļa. Ipaši uzmanība jāpievērš informācijas nodrošināšanai - tai būtu jābūt pieejamai jau labu laiku pirms plānotā pasākuma.

4 Arrange the setting (the day before, early in the morning)

citiem bērniem un pedagogisko personālu (kā bērns uzvedas pirmsskolas izglītības iestādē un kāda ir audzinātājus attiecnie pret viņu un citiem bērniem);

- iespēju pedagogiskajam personālam novērot savstarpējo attiecību dinamiku starp vecākiem un bērniem.

b Brokastīs vecākiem var tikt organizētas kopīgi visām vecuma grupām, piemēram, zālē, tādā veidā kļūstot par pasākumu, kas ir

3 Pieņemamie jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu

atvērts un pieejams visiem vecākiem, kuru bērni ir bērnudārzā dažādās vecuma grupās, lai radītu iespēju pilnvērtīgai sociālīkai starp ģimenēm un pirmsskolas izglītības iestādes personālu.

3 Ģimenes līdzdarbība

Vecākiem ir iespēja veidot bērnudārza vidi, materiālus, dokumentāciju, attiecības utt. Viņi var uzdot jautājumus skolotājiem, dalīties pieredzē un izteikt savu viedokli, kā arī iepazīties un sarunāties ar citiem vecākiem un personālu, ieskaitot pavārus, lai pārrunātu ar ēdienu saistītos jautājumus.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Pasākuma laikā vecākiem ir iespēja tuvāk iepazīt pirmsskolas izglītības iestādes ikdienu un cilvēkus, kas tur strādā, kā arī izjust būtisku sava bērna dzīves daļu, kas norisinās bērnudārza vidē, tādējādi pamazām mainot priekšstatus par pirmsskolas izglītības iestādi kā kaut ko formālu un attālinātu. Šādi pasākumi palīdz radīt pārliecību par bērnudārza iespējām un cilvēkiem, kas tajā strādā, kā arī dod iespēju vecākiem iepazīt vienam otru un uzticēties. Rezultātā vecākiem

5 Skolotāja darbība

Pasākuma laikā skolotāji neveido sarunu par kādu konkrētu bērnu. Pedagogi veicina komunikāciju vecāku starpā, netieši atbalstot un iedrošinot, ja nepieciešams, ieviešot sarunu par dažādiem izglītības un audzināšanas jautājumiem neformālā veidā.

Ģimenes līdzdarbība

Tiek raksturota ģimenes līdzdarbības iespējas un ieteicamās aktivitātes pasākuma īstenošanas laikā.

Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Uzskaitīti ieguvumi, ko gan bērns, gan ģimene var gūt pasākuma laikā.

Piezīmes

Norādes uz dažiem būtiskiem aspektiem, kas noder pasākuma īstenošanā.

Skolotāja darbība

Tiek raksturota pedagoga, pedagogu grupas un/vai personāla darbība pasākuma laikā.

Nepieciešamie materiāli

Uzskaitīti materiāli, kurus vajadzētu sagatavot pirms aktivitātes.

Brokastu laikā...

...vecāki sarunājas savā starpā un ar pedagogiem.

3 Nepieciešamie materiāli

Pasākumam nav nepieciešami materiāli, jo tas balstās uz savstarpēju verbālu komunikāciju. Skolotāji pievērš īpašu uzmanību tam ģimenēm, kurām ir grūtības saprast valodu.

3 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniegta plānotos mērķus un rezultātus?
- Kāda veida pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanās balstītu attiecību veidošanu ar vecākiem?

3 Papildus jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Cik vecāku apmeklēja pasākumu?
- Kā vecāki jutās pasākumā?
- Par ko vecāki runāja? Iedziļinājās jautājumos?
- Vai vecāki pārņēma savu viedokli par brokastīm?
- Vai brokastu laikā vecāki līdzdarbojās saviem bērniem vai citiem bērniem (ja tie bija klāt)?
- Vai skolotāji sekmēja vecāku iesaistīšanos un pozitīvu savstarpējo attiecību veidošanu?
- Vai skolotāji sarunās iesaistīja visus vecākus, ja arī tie bija no dažādām grupām? Vai tika atbalstīta komunikācija starp dažādu grupu vecākiem?

Jautājumi refleksijai un pilnveidei

Uzskaitīti jautājumi, kas var vadināt skolotājus uz pārdomām, lai šo praksi uzlabotu un veiktu plašākus secinājumus, piemēram, attiecībā gan uz pašu pedagogu profesionālo izaugsmi, gan uz pirmsskolas izglītības iestādes profesionālo darbību līdzdalības procesos.

Papildus jautājumi refleksijai un pilnveidei

Jautājumu saraksts, kas var veicināt prakses piemēra izvērtēšanu, noteikt tā stiprās un vājās puses, kā arī identificēt tos aspektus, kas var veicināt tā pielāgošanu un turpmāku attīstību.

**DARBĪBAS
JOMA****1****ĢIMENES IEPAZĪŠANA**Ģimeņu un kopienu iepazīšana
un novērtēšana**INDIKATORI****Darba grupa:**

- Iepazīst katras ģimenes vērtības, uzskatus, praktiskas darbošanās priekšnosacījumus.
- Individualizē ģimeņu attiecības un pakalpojumus atbilstoši viņu vajadzībām.
- Izzina kopienas, kurās dzīvo bērni, un izmanto šīs zināšanas, lai apmierinātu bērnu vajadzības un radītu piemērotākas mācīšanās pieejas.
- Balstās uz ģimenes un kopienas stiprām pusēm un, kur vien iespējams, atzīst un iekļauj "zināšanu pamatfondus", kas veido nozīmīgu daļu no ikvienas ģimenes un kopienas.
- Veicina ģimeņu iespējas mācīties un atbalstīt vienu otru.

Ģimene ir visu izglītības pakalpojumu galvenā partnere, ar kuru skolotāji ir aicināti sinerģiski sadarboties. Šāda atziņa pamatojas Urie Bronfenbrennera (Bronfenbrenner, 1979) darbā "Cilvēka attīstības ekoloģija" (The Ecology of Human Development) paustajās atziņās, kas koncentrējas uz attiecībām starp cilvēka attīstību un kontekstu, kurā tās notiek. Šī teorija akcentē, ka divu elementu mijdarbības process notiek ilgā laika periodā un ietver sevi apkārtējo vidi, kultūras modeļus un zināšanu struktūras. Katrs augošais indivīds atrodas **dažādu attiecību centrā**, kas savstarpēji ietekmē viena otru. Runājot par ietekmi uz bērna attīstību, šajā teorijā aktualizējas fakts, ka bērns ne tikai piedzīvo individuālas situācijas dažādās savas dzīves vidēs, kas atrodas tuvāk vai tālāk no viņa paša, bet piedzīvo arī to, kā šīs vides savā starpā savstarpēji mijdarbojas.

Atrodoties pirmajos divos attiecību līmeņos, ir būtiski izprast, ka - jo vairāk ģimenes un izglītības pakalpojumi būs savstarpēji saistīti, jo noturīgākas un pozitīvākas būs bērna pieredzes attīstības rezultātu kontekstā.

Cieša mijdarbība starp ģimenēm un izglītības pakalpojumiem, kā arī bērna pieredzes nepārtrauktības nodrošināšana stimulē vienotu šo pakalpojumu pieejamību un ģimeņu darbību **situācijas izpratnes un izglītības mērķu sasniegšanas kontekstā**.

Lai veidotu šo būtisko saikni starp izglītības pakalpojumiem un ģimenēm, pirmais fundamentālais solis ir savstarpējas zināšanas vienam par otru, citiem vārdiem - spēja pieņemt un novērtēt **dažādību kā resursu**. Tādēļ šo pakalpojumu ietvaros tiek plānotas dažādas attiecību un tikšanās formas ar ģimenēm, ar mērķi veicināt informācijas un ideju apmaiņu, dialogu, salīdzināšanu, dalīšanos pieredzē izglītības projektu ietvaros, iesaistīšanos pakalpojuma nodrošināšanā, savstarpēji vienojoties un iekļaujot visas atšķirības. Ir svarīgi, lai izglītības pakalpojumi nodrošinātu atbalstu arī valodu daudzveidībai un iespēju robežās uzmanīgi īstenotu **ģimeņu īpatnībām atbilstošu pieeju**.

Ģimeņu dažādības akceptēšana un to atšķirīgo identitāšu atzīšana, iesaistot tās sadarbības projektos un iniciatīvās, radot tām iespēju piedalīties aktivitāšu un pasākumu plānošanā un šo plānu realizēšanā, kā arī **atvērtība ģimeņu iesaistīšanai**, palīdz izglītības pakalpojumu jomā strādājošajiem atklāt dažādus vecākiem raksturīgus aspektus, **pilnveidojot viņu prasmes bērnu audzināšanā** un aktīvu pilsonisku nostāju, kā arī kopā **radīt jaunus, iepriekš neparedzētus un pilnvērtīgus rezultātus**.

Tajā pašā laikā tas palīdzētu ģimenēm sajūties novērtētām, aktīvām un kļūt par līdzvērtīgiem partneriem savu bērnu izglītības procesā.

Ne tikai mammu un tētu grupa, bet **visa kopiena**, kurā tiek īstenots pakalpojums, ir jāsaprot kā elements, ar kuru un kurā tiek veidotas **ciešas savstarpējas saiknes un notiek mijdarbība**. Tas ir svarīgs **izglītības plāna** veidošanas un attīstības resurss, kā arī iespēja **bērnu, vecāku un skolotāju kopīgai izaugsmei**.

Šī iemesla dēļ ir jānorāda vecākiem uz izglītības iespēju dažādību un pieejamajiem pakalpojumiem. Tādēļ pedagogiem ir nepieciešama tāda profesionālā kompetence, kas apzinās savas iespējas un ierobežojumus, un zina, kur vērsties, ja rodas dažādi problēmjautājumi.

Lai pilnveidotu savu bērnu audzināšanas prasmes, tiek piedāvātas diskusiju iespējas par izglītības jautājumiem dažādās jomās – ar vecākiem un profesionāļiem, vecākiem un ārstiem ekspertiem un vecākiem savā starpā.

Izglītības iestāžu pakalpojumi veicina informācijas izplatīšanu, kas attiecas uz noteiktas kopienas ģimenēm, un galvenokārt vērsta uz sociālās un psiholoģiskās izolētības pārvarēšanu, ko daudzas ģimenes piedzīvo mūsdienu sociālās vides kontekstā.

Ģimenēm ir būtiska nozīme savu bērnu izglītošanā un atbalstīšanā, un bērnu audzināšanas kvalitāte ir svarīgākais faktors viņu sagatavošanai drošai, veselīgai un produktīvai nākotnei.

Tādējādi izglītības iestāžu pakalpojumu piedāvājuma klāstā ir dažādas ar kultūru un/vai sabiedrības saliedēšanu saistītas iniciatīvas, kas tiek īstenotas sadarbībā ar citām institūcijām, veidojot sadarbības tīklus ar divējādiem mērķiem. Tie ir, no vienas puses, **ģimeņu resursu atbalstīšana un attīstīšana**, bet no otras – **neformālu savstarpēja atbalsta partnerību tīklu veidošana**.

Rezultātā veidojas **pozitīvas attiecības starp izglītības institūcijām, ģimenēm un kopienām**, kā arī tiek nodrošināts atbalsts ģimenēm, tādā veidā **paaugstinot vecāku informētību un iesaistīšanos un līdzdalību**, kā arī **veidojot ciešu sadarbības un partnerību tīklu kopienas iekšienē**.

LITERATŪRAS AVOTI

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Luciano E., Participation: an essential value. Principle 4. A Children in Europe Policy paper - Young children and their services: developing a European approach, 2016.

Prakses piemēri, kas saistīti ar Darbības jomu - izstrādāti un pārbaudīti EQUAP projekta ietvaros:

PRAKSES PIEMĒRS	PĀRBAUDĪTS	AUTORI
Brokastis kopā ar vecākiem	Forlì (IT)	Elmer (BE)
Sedziņa visiēm	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Roku rokā	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Vecāki kā skolotāji pirmsskolā	Colegio do Sardo (PT)	Forlì (IT)
Vecāku refleksija par bērna pirmajām nedēļām jaunākajā grupā	Elmer (BE)	Forlì (IT)
Radošā darbnīca	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Vecāku padome	Linköping (SE)	Liepāja (LV)
Ceļojošā rotaļlieta	Forlì (IT)	Colegio do Sardo (PT)
Pavasara festivāls	Linköping (SE)	Vrtec (SI)

**DARBĪBAS
JOMA****KOMUNIKĀCIJA AR ĢIMENI**Iejūtīga, cieņpilna un abpusēja
komunikācija ar ģimenēm**INDIKATORI****Darba grupa:**

- Iesaistās pastāvīgā un interaktīvā komunikācijā ar vecākiem/ ģimenēm, lai dalītos informācijā par bērna pieredzi, veselību un vajadzībām.
- Velta laiku, lai uzmanīgi un bez pārmetumiem ieklausītos ģimenes pieredzēs.
- Izmanto dažādus veidus komunikācijai ar ģimenēm, atbilstoši saziņas valodai, kuru tās izmanto un komunikācijas veidiem, kam tiek dota priekšroka.
- Saglabā konfidencialitāti par visu informāciju, kas skar bērnu un tā ģimeni.
- Izzina dažādus viedokļus un nodod informāciju ģimenei, palīdzot vecākiem atbalstīt bērna sasniegumus.

Nepieciešamība ģimenei visos aspektos būt iesaistītai bērna audzināšanā un izglītībā nav noliedzama, un tas tiek apstiprināts arī Eiropas komisijas dokumentos (EA-CEA/ Eurydice, 2016).

Lai sasniegtu šo mērķi, ir nepieciešams radīt apstākļus draudzīgai videi, kuru raksturo uzticēšanās un atvērtība ģimenes un bērna skolotāju starpā - tādā veidā garantējot efektīvu partnerību un komunikāciju. "Skolotāju audzināšana" un "vecāku skološana" (Silva, 2003) ir rezultāts, kas sasniegts, ģimenēm un skolotājiem komunicējot un cieši sadarbojoties. Vecāki un ģimenes ir bērna pirmie skolotāji. Viņi savu bērnu pazīst vislabāk. Izveidojot un uzturot patiesu komunikāciju ar ģimenēm, mēs visi varam būt ieguvēji. Galvenais veiksmīgas komunikācijas faktors nešaubīgi ir savstarpēja uzticēšanās.

Strādājot plecu pie pleca ar ģimenēm, skolotājiem vajadzētu iesaistīties **atklātā sarunā, daloties informācijā par bērna pieredzēm, veselību, vajadzībām, iejaucoties, kur nepieciešams, kā arī atbalstot bērna vispārējo attīstību un respektējot viņa unikalitāti.**

Ikdienā, veidojot attiecības ar ģimenēm, skolotājiem ir jāsaskaras ar daudziem izaicinājumiem. Šajās attiecībās līdzās pastāv ne tikai dažādas kultūras, bet arī dažādas ģimeņu struktūras.

Komunikācijas nostiprināšana ar vecākiem/ ģimenēm prasa laiku un ieinteresē-

tību no visu skolotāju puses: viņiem jāspēj **ieklausīties ikviena vecāka un katras ģimenes problēmās, vēlmēs un cerībās.**

Laiks ir ļoti nozīmīgs faktors komunikācijā ar vecākiem. Laiks, kad no rīta bērni ierodas bērnudārzā un pēcpusdienā dodas no tā prom, ir paredzēts tam, lai apmainītos ar informāciju par bērnu.

Skolotājam ir jāprot ieklausīties un arī saprast vecāku vēlmi pēc dziļākas diskusijas, un izvērtēt, kad iespējams atvēlēt viņiem vairāk laika. Tad vecākam būs iespēja runāt ar skolotāju, kurš spēs ieklausīties viņa vēlmēs, šaubās, problēmās...

Komunikācijas metode, kas ir pirmskolas-vecāku attiecību pamatā, akcentē pirmskolas skolotāju profila intelektuālo, tehnisko, attiecību un morālo dimensiju. Intelektuālā un tehniskā dimensija norāda uz faktu, ka skolotājam jābūt speciālistam ar profesionālajām zināšanām, attiecību dimensija ir saistīta ar skolotāju kā cilvēka attīstības agentu (Formosinho, 2001), savukārt morālā dimensija ir saistīta ar attiecību veidošanu ar citiem, proti, ģimenēm: kā pret tām attiecamies, kā ieklausāties un cik uzmanības un respekta tām veltām (Neves, 2015). Kopumā ņemot, tā ir skolotāja atbildība uzmanīgi un aktīvi ieklausīties vecākos un ģimenēs.

Skolotājam, protams, ir **jāatturas no tiesājošiem spriedumiem vai cenzūras, lai varētu izveidot saskarsmi, kurā abas puses kā izglītības partneri panāk saprašanos.**

Lai komunikācija būtu efektīva un atvērta kultūru dažādībai, ir svarīgi izmantot dažādus komunikācijas veidus. Izvēlētie pieejamie komunikācijas veidi pirmskolas skolotājiem var būt digitāli, rakstiski vēstījumi vai formālas un neformālas tikšanās klātienē.

Dažādie komunikācijas veidi var tikt kombinēti, un vajadzētu izvēlēties tos, kuriem paši vecāki dod priekšroku, vai arī tādus, kas atbilst komunikējamās informācijas saturam. Izvēlētajām komunikācijas stratēģijām jānodrošina to, ka informācija nonāk līdz visām ģimenēm, īpaši tām, kurās ir atšķirīga saziņas valoda. Tādēļ pirmskolas skolotājiem ir svarīgi uzturēt regulāru komunikāciju ar vecākiem par bērnu progresu, interesēm, vajadzībām un ikdienas pieredzēm, izvēloties līdzekļus, kas palīdz savlaicīgi un efektīvi uzturēt saskarsmi ar ģimenēm.

Skolotājiem jāsaprot, ka šai saskarsmei jābūt dialogiskai un abpusējai, kuras laikā skolotāji un ģimene dalās informācijā, kas skar bērnus, un par to diskutē (cf. Favorinil & LomônacoII, 2009).

Ģimeņu iesaistīšana izglītības procesos ietver tādu līdzekļu izmantošanu, kas ļauj abām pusēm labāk vienai otru saprast, jo komunikācija ir līdzeklis, kas ļauj īstenoties pirmskolas-ģimenes attiecībām (Bhering & Siraj-Blatchford, 1999; Bhering & De Nez, 2002).

Konfidencialitātes ievērošana attiecībā uz informāciju par bērnu un viņa ģimeni ir

Ļoti svarīga, lai nodrošinātu ģimeņu un pirmsskolas profesionāļu attiecību kvalitāti. Šī principa pamatā ir ētiski iemesli, respektu indivīda privātam, kā arī iemesli, kas saistīti ar uzticības pilnu attiecību uzturēšanu, veicinot informācijas apmaiņu, kas ir būtiska kopēju mērķu sasniegšanai. Skolotājiem ir jāpatur prātā, ka viņi strādā ar ļoti sensitīviem cilvēkiem.

No vienas puses pedagogiem ir bērni, bet no otras – viņu ģimenes. Skolotājs ir tas cilvēks, kuram ģimenes var uzticēties un atvērties, jo zina, ka informācija netiks izmantota nevietā, un ka skolotājs mēģinās viņiem palīdzēt. Atbilstoši skolotāja kompetencei, viņš/ viņa mēģinās virzīt vecākus uz viņiem nepieciešamajiem izglītības pakalpojumiem, kas savukārt palīdzēs risināt iespējamās problēmas.

Dalīšanās ar informāciju par bērniem un viņu ģimenēm dažreiz ir noderīga starp izglītības profesionāļiem, bet to drīkst darīt tikai ar vecāku piekrišanu, un ar mērķi – radīt labumu bērnam. Komunikācijas kultūra, kas balstīta efektīvā un uz uzticēšanos balstītā sadarbībā starp ģimenēm un izglītības profesionāļiem, atvieglo pārejas procesu un nodrošina izglītības nepārtrauktību starp dažādiem konteksta līmeņiem, tādējādi ģenerējot labumu bērniem (European Commission/EACEA/Eurydice, 2016).

Viedokļu un perspektīvu atšķirības starp ģimenēm, pirmsskolu un ar bērna izglītību saistītiem profesionāļiem (psihologiem, uztura speciālistiem, u.c.), ir jāuzskata par lielu potenciālu, kas ļauj veidot drošu un vienotu izglītības telpu kopienas iekšienē.

Viedokļu apmaiņai un salīdzināšanai, kā arī diskusijām bieži vien ir nozīmīga loma dzīvotspējīgas izglītības kopienas veidošanā. No otras puses, spēcīga viedokļa pārākums (piemēram, profesionāļa) pār citiem viedokļiem (piemēram, ģimenes) ir prakse, kas joprojām ir samērā raksturīga pirmsskolas vidē, bet kas pakāpeniski un nepārtraukti būtu jālikvidē.

Izglītotāji bieži ir starpnieki starp vecākiem, kam ir dažādi uzskati un centieni savu bērnu izglītībā. Komunikācijas procesā ir svarīgi, ka cilvēki respektē viens otru un ikvienam dalībniekam ir iespēja brīvi paust savu viedokli. Turklāt, skolotājam ar savu darbību ir jārada labs piemērs. Pirmsskolas (un skolotāja) darbībai būtu jābūt tādai, kas ļautu izskanēt visiem viedokļiem un dotu iespēju par tiem diskutēt, lai 'pielāgotu' izglītības sistēmu bērnu vajadzībām.

Citiem vārdiem, izglītības kopienai sevi ir jāatjauno un tai jāpielāgojas dažādībai, kas tajā ietilpst. Pirmsskolai/skolotājiem būtu jādabojas kā atvērtai platformai, kas spējīga pieņemt citu viedokļus, perspektīvas un dažāda veida pieredzes, ietverot šo dažādību savā darbībā tādā veidā, kas virzīta uz pārmaiņām un dod labumu bērniem. Tādējādi bērni, kas ir izglītības procesa būtība, varēs gūt labumu no pirmsskolas izglītības iestādes, tās menedžmenta un personāla drošā un iekļaujošā izglītības sistēmā, kas tiek konstruēta brīvā un demokrātiskā veidā, daloties pieredzē un izmantojot caurspīdīgu un atvērtu komunikāciju.

LITERATŪRAS AVOTI

- Bhering, E. & Siraj-Blatchford, I. (1999). A relação escola-pais: Um modelo de trocas e colaboração. *Cadernos de Pesquisa*, (106), 191-216.
- Bhering, E. & De Nez, T. B. (2002). Envolvimento de pais em creche: Possibilidades e dificuldades de parceria. *Psicologia: Teoria e Pesquisa*, 18(1), 63-73.
- Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.
- European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf
- European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/190EN.pdf
- Favorinil, L. & Lomônacoll, J. (2009). Family involvement in children's education: an exploratory study based on middle class parents. *Psicologia da Educação*, n. 28, 73-89. http://pepsic.bvsalud.org/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1414-69752009000100005&lng=pt&tlng=pt
- Formosinho, J. (2001). A formação prática dos professores: da prática docente na instituição de formação à prática pedagógica nas escolas. *Revista Portuguesa de Formação de Professores*, 1, 37-54.
- Neves, I. (2015). Um olhar sobre a escola e a ação docente na sociedade contemporânea: dilemas e desafios. *Revista Tendências pedagógicas*, 26, 237-252.
- Silva, P. (2003). Escola - Família, uma relação armadilhada: Interculturalidade e relações de poder. Porto: Edições Afrontamento

Prakses piemēri, kas saistīti ar Darbības jomu - izstrādāti un pārbaudīti EQUAP projekta ietvaros:

PRAKSES PIEMĒRS	PĀRBAUDĪTS	AUTORI
Brokastis kopā ar vecākiem	Forli (IT)	Elmer (BE)
Rīcības komiteja	Forli (IT)	Elmer (BE)
Vecāki kā skolotāji pirmsskolā	Colegio do Sardao (PT)	Forli (IT)
Tirdziņš	Colegio do Sardao (PT)	Vrtec (SI)
Vecāku refleksija par bērna pirmajām nedēļām jaunākajā grupā	Elmer (BE)	Forli (IT)
Radošā darbnīca	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Vecāku padome	Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Ceļojošā rotallīeta	Forli (IT)	Colegio do Sardao (PT)
Pavasara festivāls	Linköping (SE)	Vrtec (SI)

**DARBĪBAS
JOMA****LĒMUMA PIENĒMŠANA UN
LĪDZDARBOŠANĀS KOPĀ AR ĢIMENI**Partnerība un līdzdalība
lēmuma pieņemšanas procesos**INDIKATORI****Darba grupa:**

- Sekmē pasākumu īstenošanu, kuros tiek iesaistītas ģimenes.
- Nodrošina ikvienas ģimenes tiesības un pienākumus līdzdarboties lēmumu pieņemšanas procesos.
- Kopīgi ar ģimeni pieņem lēmumus par bērna attīstību, mācīšanos, labizjūtu un dažādu piedāvāto pakalpojumu nepieciešamību.
- Integrē un respektē ģimenes specifiskos mērķus, vajadzības un kultūras aspektus. Kopīgi vienojoties, ir iespējams izmainīt ierasto dienas kārtību, lai nodrošinātu nepārtrauktību starp mājas vidi un citām apkārtnē esošām vidēm.
- Nostiprina un atbalsta vecāku audzināšanas prasmju pilnveidi, piedāvājot praksē balstītus seminārus par audzināšanas jautājumiem un atbalstu, kad nepieciešams.
- Sekmē tēvu un citu ģimenes locekļu iesaisti un līdzdalību bērna audzināšanā un izglītošanā.

Vecāku līdzdalība pirmsskolas izglītībā nozīmē plaša spektra pasākumu īstenošanu, dažādus **darbības veidus un līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā, kuros vecāki iesaistās lielākā vai mazākā mērā.**

Tas ne vienmēr ir kāds pasākums ar sākumu un beigām, bet gan process, ko plāno un veido pirmsskolas izglītības iestāžu personāls kopā ar vecākiem. Process ir vērsts uz partnerības veidošanu un stiprināšanu, kas nepieciešams bērnu izglītošanai, kā arī līdzdalību lēmumu pieņemšanā.

Vecāku un izglītotāju galvenais mērķis ir bērna **labizjūta**, iespējas attīstīties, mācīties un iesaistīties jēgpilnās attiecībās, kā arī rūpes par tiem. Lai sasniegtu šo kopējo mērķi, vecākiem un profesionāļiem ir jāstrādā kopā (ar jēdzienu „vecāki” ir domātas mammas, tēti, likumīgie aizbildņi, citi ģimenes locekļi, kam ir būtiska nozīme bērna dzīvē). Darbošanās kopīgi ar vecākiem un viņu uzskatīšana par partneriem lēmuma pieņemšanas procesos, var nodrošināt veiksmīgus risinājumus abām iesaistītajām pusēm:

- Vecāku iesaistīšana dažādos veidos palīdz veidot saikni starp bērna mājas un pirmsskolas izglītības iestādes vidi, kas dod ieguldījumu bērna labizjūtas nodrošināšanā, piederības un drošības izjūtas veidošanā.

- Vecāki iepazīst pirmsskolas izglītības iestādes vidi un izsaka viedokli par dažādiem bērna audzināšanas un izglītošanas jautājumiem, kā arī paši izjūt profesionāļu atbalstu. - Savukārt profesionāļi daudz ko var uzzināt par bērniem, ar kuriem viņi strādā katru dienu, piemēram, kāda ir viņu mājas vide un ko vecāki uzskata par svarīgu savu bērnu audzināšanā.

Jo kvalitatīvāka veidosies partnerība, jo vairāk būs savstarpējas uzticēšanās, pieaugoša izpratne par saistībām, kas, savukārt, pozitīvi ietekmēs pirmsskolas izglītības iestādes darbu kopumā.

Līdzdarbība un piedalīšanās lēmumu pieņemšanas procesos ir savstarpēji saistīti elementi. Līdzdarbības būtība ir darbošanās un komunikācija ar vecākiem, lai nodrošinātu nepārtrauktību starp bērna dzīvi mājās un pirmsskolas izglītības iestādē. Šāda veida nepārtrauktības īstenošana ir ļoti nozīmīga bērniem, lai viņi justos droši un komfortabli. Nozīmīgi faktori šajā procesā ir **dalīšanās pieredzē, izjūtās un pārliecībā par bērnu audzināšanas jautājumiem, kā arī vecāku un profesionāļu kopējās darbības svarīguma atzīšana.**

„Darbošanās kopā” procesa iniciatīvas var būt gan formālas, gan neformālas, tiešas un netiešas, kā arī ietvert darbošanos ar

bērniem individuāli vai grupā. Galvenais ir jāatceras, ka **līdzdarbība ir pedagoģiskās partnerības veids**, nevis cīņa par varu.

Viens no izaicinājumiem ir efektīvu līdzdalības modeļu un metožu izveide, paturot prātā šādus jautājumus: vai tie ir saskaņā ar iesaistīto pušu sagaidāmajiem rezultātiem? Vai izmaiņas notiek uz labo pusi? Vai vecāki un profesionāļi ērti var pielietot izstrādātos modeļus un metodes? Vai tiek ņemti vērā dažādi talanti un kompetences?

Nav perfektu modeļu un var tikt izmantoti dažādi darbības veidi, kas var būt jēgpilni dažādos veidos. Piemēram, „ballītes” organizēšana vecākiem un ģimenes locekļiem var būt jauki kopā pavadīts laiks, lai arī vecāki nav tikuši iesaistīti lēmuma pieņemšanā un nav arī kāds īpašs iemesls, lai pasākumu rīkotu. Taču ir arī formāli veidi vecāku iesaistīšanai lēmuma pieņemšanas procesos, piemēram, vecāku padomes, kas tāpat vērstas uz pozitīvu rezultātu un vecāku līdzdalību. Tāpat iespējams, ka abi šie piemēri tiek organizēti ļoti strukturēti un virspusēji un pozitīvs rezultāts izpaliek.

Pozitīvi darbības rezultāti būs atkarīgi arī no plānojuma, attīstības, attieksmes un izpratnes par vecākiem kā izglītotājiem, kā arī profesionāļu vēlmes uzskatīt vecāku līdzdalību par kaut ko pozitīvu.

Daži no faktoriem, kas ir nozīmīgi un būtu jāņem vērā līdzdarbības un līdzdalības lēmumu pieņemšanas procesos:

- Būt patiesiem un atbildīgiem, piemēram, nevaicāt vecākiem viņu viedokli, ja jau iepriekš zināt, ka tas netiks ņemts vērā; vai arī, ja netiek izskaidrots, kādēļ šo priekšlikumu nav iespējams īstenot.

- Aicināt vecākus līdzdarboties pasākumos, kas viņus interesē vai kur viņi varētu sniegt pievienoto vērtību. Piemēram, daļai vecāku patīk praktiskas lietas, bet citi vēlēties iesaistīties vecāku padomēs. Dažādi iesaistīšanās līmeņi var tikt izmantoti ar dažādām metodēm un dažādos kontekstos.

Tādējādi visiem vecākiem būs iespēja iesaistīties un viņi nejutīsies atstumti.

- Izrādīt patiesu vēlmi iesaistīties dialogā, meklēt pozitīvus konfliktu risināšanas veidus, darboties risinājumu virzienā, par ko vienojas visas iesaistītās puses.

- Būt atvērtiem un nodrošināt pirmsskolas izglītības iestādes darbības caurspīdīgumu gan attiecībā uz pedagoģisko procesu, gan noteiktiem lēmumiem.

- Veidot vidi, kas liek vecākiem justies gaidītiem un izrādīt, ka jums patiesi interesē viņu izjūtas, paradumi, kultūra utt. Ja vecāki to nejūt, tad pastāv maza iespējamība, ka vecāki iesaistīsies.

- Vecāku līdzdalība nav un nevar būt kā atsevišķs pasākums. Tam jābūt ietvertam atvērtā un līdzdalību atbalstošā pirmsskolas izglītības iestādes atmosfērā (klimatā), ko veido un atbalsta arī personāls.

EQUAP projekta laikā partnerinstitūcijas ir mācījušās un dalījušās pieredzē viena ar otru, īpaši akcentējot vecāku līdzdalības aspektu. Ir notikušas studiju vizītes un kopēji pasākumi, kas ir radījuši iespēju iepazīt labās prakses piemērus partnerinstitūciju darbības un vides kontekstā.

LITERATŪRAS AVOTI

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/eccec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

OECD (2012) *Starting Strong III: A quality toolbox for Early Childhood Education and Care*, Paris: OECD.

Luciano E., Participation: an essential value. Principle 4. A Children in Europe Policy paper - Young children and their services: developing a European approach, 2016.

Prakses piemēri, kas saistīti ar Darbības jomu - izstrādāti un pārbaudīti EQUAP projekta ietvaros:

PRAKSES PIEMĒRS	PĀRBAUDĪTS	AUTORI
Rīcības komiteja	Forti (IT)	Elmer (BE)
Sedziņa visiem	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Radošā darbnīca	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Vecāku padome	Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Āra vides iekārtošana	Elmer (BE)	Colegio do Sardo (PT); Vrtec (SI)
Tikšanās pirms vasaras brīvdienām	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Pavasara festivāls	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Sēklu sēšana	Colegio do Sardo (PT)	Vrtec (SI)

**DARBĪBAS
JOMA****SADARBĪBA AR
SABIEDRĪBU**Kopīga atbildība par bērnu
izglītošanu**INDIKATORI****Darba grupa:**

- Nodrošina vienmērīgu pārejas procesu sadarbībā ar dažādām institūcijām un pakalpojumu sniedzējiem, lai atbalstītu ģimenes.
- Aktīvi iesaista vietējās kopienas bērnu un ģimeņu tiesību izpratnes veicināšanā, informējot sabiedrību un veicot aizstāvības pasākumus.
- Rada iespējas, lai sabiedrības locekļi varētu iesaistīties un līdzdarboties pirmsskolas izglītības iestāžu piedāvātajos pasākumos.
- Izprot, ka bērni ir daļa no sabiedrības, kam ir būtiska nozīme jēgpilnai agrīnās bērnības pieredzes nodrošināšanai.

Pirmsskolas izglītība ir būtiska un vitāli nozīmīga izglītības sistēmas daļa, kas tiek uzskatīta arī par vienu no galvenajiem atslēgas elementiem mūžizglītības procesā (Pramling Samuelsson & Sheridan, 2006). Tādējādi izpratnes veidošana par pirmsskolas izglītības nozīmi sabiedrībā dažādu uz sadarbību un līdzdarbību balstītu partnerību ietvaros, var tikt uzskatīta par pozitīvu aspektu ne tikai **bērniem un vecākiem, bet arī visai sabiedrībai kopumā**.

Saskaņā ar Bronfenbrennera "Cilvēka attīstības ekoloģija" teoriju, attīstības procesu veido indivīda **mijdarbība** ar apkārtējo vidi (Bronfenbrenner, 1979).

Pirmsskolas izglītības iestādēm tādēļ ir būtiska nozīme ģimeņu ikdienas dzīves norisēs.

Prakses piemēri, kas ir aprakstīti metodiskajos materiālos (Toolbox), ir vērsti uz ciešāku saikņu un partnerības veidošanu ar ģimenēm, pirmsskolas izglītības iestādēm un dažādiem pakalpojumu sniedzējiem kopienā.

Viens no piemēriem šādu saikņu veidošanai ir dažādu profesiju pārstāvju uzaicināšana uz pirmsskolas izglītības iestādi.

Iesaistīšanās, līdzdarbība un izpratnes veidošana par pirmsskolas izglītības nozīmīgumu, ir būtiski ne tikai pirmsskolas izglītības pakalpojumu sniedzējiem, bet arī vietējai kopienai tās sociālo struktūru attīstībai un stiprināšanai.

Daži no metodiskā materiālā piedāvātajiem piemēriem akcentē dažādas satikšanās iespējas jauniem un veciem cilvēkiem. Tā iespējams radīt **piederības izjūtu**, kas kopīga visiem tuvākajā apkārtnē dzīvojošiem.

Vēl jo vairāk, bērni un viņu vecāki var veidot saiknes ar apkārtējo vidi („pasauli”), kas atrodas ārpus pirmsskolas izglītības iestādes un tās sniegto pakalpojumu ietvariem.

Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Bērnu tiesību konvenciju, bērni tiek uzskatīti par pilntiesīgiem pilsoņiem ar savām civiltiesībām, kas nozīmē, ka viņu „balsim ir jābūt sadzirdētām” attiecībā uz jautājumiem, kas skar un ietekmē pašus bērnus (UNICEF, 2016).

Lai šīs tiesības un ietekmi būtu iespējams īstenot, ir svarīgi bērniem iepazīt un izzināt apkārtējo kopienu.

Tādēļ bērniem un arī vecākiem ir nepie-

ciešams **uzkrāt zināšanas par sabiedrību** un iespējām piekļūt dažādiem resursiem, kā arī panākt, lai kopienas locekļi uzskatītu bērnus par svarīgu tās sastāvdaļu.

Sabiedrībai vajadzētu **iedrošināt bērnus iesaistīties dažāda veida iniciatīvās un lēmumu pieņemšanas pasākumos** tuvākajā apkārtnē, kā piemēram, saistībā ar āra rotaļlaukumu izveidi vai pilnveidi.

LITERATŪRAS AVOTI

Bronfenbrenner U., The ecology of human development: Experiments by Nature and Design, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education_policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Luciano E., Participation: an essential value. Principle 4. A Children in Europe Policy paper - Young children and their services: developing a European approach, 2016.

Prakses piemēri, kas saistīti ar Darbibas jomu - izstrādāti un pārbaudīti EQUAP projekta ietvaros:

PRAKSES PIEMĒRS	PĀRBAUDĪTS	AUTORI
Rīcības komiteja	Forti (IT)	Elmer (BE)
Roku rokā	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Starppaaudžu sadarbība	Elmer (BE)	Vrtec (SI)
Āra vides iekārtošana	Elmer (BE)	Colegio do Sardao (PT); Vrtec (SI)
Pavasara festivāls	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Sēklu sēšana	Colegio do Sardao (PT)	Vrtec (SI)

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Brokastis kopā ar vecākiem

APRAKSTS

Autori: Elmer dienas aprūpes centrs bērniem Elmer (BE)
Pielāgots un pārbaudīts Nido Piccolo Blu pirmsskolas izglītības iestādē (IT)

DARBĪBAS
JOMA

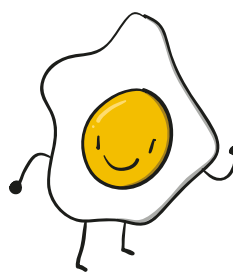
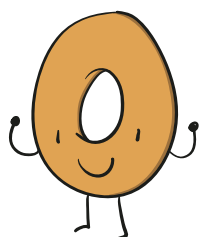
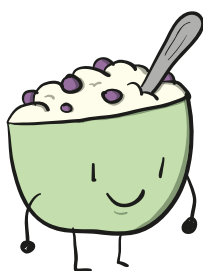
APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni

- Pusotra stunda

- Pasākums var tikt īstenots dažādās vecuma grupās pirmsskolas izglītības iestādē. Vecāki var tikt iesaistīti vieni paši vai kopā ar bērniem

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

1 Zināšanu bagātināšana un savstarpējas uzticēšanās veidošana vecāku un pedagogu starpā neformālā, mierīgā un nepiespiestā atmosfērā. Vecāki labāk iepazīst bērnudārza vidi un, jo īpaši, personālu, kas tajā strādā, citu bērnu vecākus, notiekošās aktivitātes un citas izglītojošās iespējas, ko piedāvā pirmsskolas izglītības iestāde.

2 Bērnu vecāku tikšanās un mijdarbības iespēju atbalstīšana un sekmēšana (ne tikai vienas vecuma grupas robežās), lai, no vienas puses, būtu iespēja salīdzināt pieredzes, kas saistītas ar audzināšanu, izglītību un vecāku pienākumu izpratni, un, no otras puses, veidotos un/vai nostiprinātos draudzība vecāku starpā un būtu savstarpējs atbalsts. Tas varētu būt īpaši nozīmīgi situācijās, kad vecākiem jāpārvar izolācija vai arī viņi nav pietiekoši integrējušies sociālajā kontekstā.

2 Pasākuma apraksts

Pirms pasākuma mammām un tētiem (arī vecvecākiem, brāļiem un māsām) ir nepieciešams ierosināt domu par iespēju paviesoties pirmsskolas izglītības iestādē un kopā ar bērniem un citiem vecākiem paēst brokastis noteiktā vietā ārpus grupas telpām, kas paredzēta šai tikšanās reizei. Brokastis tiek pagatavotas bērnudārza virtuvē. Pēc tam, kad bērni kopā ar grupas audzinātāju aiziet atpakaļ uz grupas telpām, vecākiem ir iespēja neformālā gaisotnē parunāties gan vienam ar otru, gan arī ar pirmsskolas izglītības iestādes personālu, tai pašā laikā malkojot tasi tējas vai kafijas un nogaršojot ēdienu, ko pagatavojuši

virtuves darbinieki. Šis ir veids kā papildzināt bērna ikdienas ierašanās laiku bērnudārzā, kad vecākiem nav jāsteidzas tūlīt prom vismaz šajā konkrētajā rītā. Ierašanās laiks tiek bagātināts ar sarunām un iespējām apgūt jaunas zināšanas. Tā ir nesteidzīga saruna un ikviens var

Vecāki ierodas uz brokastīm

7

Refleksija un pasākuma izvērtēšana kopā ar kolēģiem.

6

Uzkopšana pēc kopīgām brokastīm.

5

Breakfast with parents during the children's entry time

apstāties un izbaudīt šo laiku, kad vien var un vēlas to darīt. Brokastis ar vecākiem var tikt organizētas dažādos veidos:

a Tās var tikt piedāvātas katrā grupā kopā ar bērniem un abiem audzinātājiem. Šādā veidā tās vecākiem un bērniem rada dažādas interesantas iespējas kopābūšanai, piedāvājot:

- iespēju mammām un tētiem (vai citiem ģimenes locekļiem) novērot sava bērna uzvedību bērnudārza vidē, attiecības ar

1

Konteksta
izvērtēšana,
pielāgošana
un pasākuma
plānošana.

2

Inform parents
about the meeting
in different ways

3

Prepare
the necessary
(the day before)

4

Arrange
the setting
(the day before,
early in the
morning)

citiem bērniem un
pedagoģisko personālu
(kā bērns uzvedas
pirmsskolas izglītības
iestādē un kāda ir
audzinātājas attieksme
pret viņu un citiem
bērniem);

- iespēju pedagoģiskajam
personālam novērot
savstarpējo attiecību
dinamiku starp
vecākiem un bērniem.

■ Brokastis vecākiem
var tikt organizētas
kopīgi visām vecuma
grupām, piemēram,
zālē, tādā veidā kļūstot
par pasākumu, kas ir

atvērts un pieejams
visiem vecākiem, kuru
bērni ir bērnudārzā
dažādās vecuma grupās,
lai radītu iespēju
pilnvērtīgai socializācijai
starp ģimenēm un
pirmsskolas izglītības
iestādes personālu.

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

Pasākuma īstenošanai
nepieciešama laba
sadarbība starp
organizatoru komandas

locekļiem. No
rīta, kad plānots
pasākums, vismaz
diviem pedagogiem
ir jāsauc bērni
(laikā no plkst. 7:30
līdz 9:00). Tikai tā
vienai no audzinātājām
ir iespēja sagaidīt
bērnus, kas ierodas
bērnudārzā, bet otrai
- veltīt uzmanību
vecākiem, kas
piedalīsies
brokastīs. Ja
brokastis tiek
organizētas bērniem
un vecākiem kopā,
tad ir jāpārdomā bērnu
klātbūtnes nepieciešamība
laikā, kad tiek sagatavota
telpa. Īpaša uzmanība
jāpievērš informācijas
nodrošināšanai - tai
būtu jābūt pieejamai jau
labu laiku pirms plānotā
pasākuma.

**Skolotāja
darbība**

Pasākuma laikā skolotāji
neveido sarunu par kādu
konkrētu bērnu. Pedagogi
rosina komunikāciju
vecāku starpā, netieši
atbalstot un iejaucoties,
ja nepieciešams, ievirzot
sarunu par dažādiem
izglītības un audzināšanas
jautājumiem neformālā
veidā.

**Ģimenes
līdzdarbība**

Vecākiem ir iespēja
vērot bērnudārza
vidi, materiālus,
dokumentāciju, attiecības
utt. Viņi var uzdot
jautājumus skolotājiem,
dalīties pieredzē un izteikt
savu viedokli, kā arī
iepazīties un sarunāties
ar citiem vecākiem un
personālu, ieskaitot
pavārus, lai pārrunātu
ar ēdienu saistītos
jautājumus.

**Pievienotā
vērtība bērnam
un ģimenei**

Pasākuma laikā vecākiem
ir iespēja tuvāk iepazīt
pirmsskolas izglītības
iestādes ikdienu un
cilvēkus, kas tur strādā,
kā arī izjust būtisku sava
bērna dzīves daļu, kas
norisinās bērnudārza
vidē, tādējādi pamazām
mainot priekšstatus par
pirmsskolas izglītības
iestādi kā kaut ko formālu
un attālinātu.
Šādi pasākumi palīdz radīt
pārlicību par bērnudārza
iespējām un cilvēkiem,
kas tajā strādā, kā arī dod
iespēju vecākiem iepazīt
vienam otru un uzticēties.
Rezultātā vecākiem

Brokastu laikā...

... vecāki sarunājas savā starpā un ar pedagogiem.

veidojas iekšēja miera sajūta, uzticot savus bērnus pirmsskolas izglītības iestādes personālam, kas, savukārt, pozitīvi ietekmē pašus bērnus.

7 Nepieciešamie materiāli

Pasākumam nav nepieciešami materiāli, jo tas balstās uz savstarpēju verbālu komunikāciju. Skolotāji pievērš īpašu uzmanību tām ģimenēm, kurām ir grūtības saprast valodu.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Cik vecāku apmeklēja pasākumu?
- Kā vecāki jutās pasākumā?
- Par ko vecāki runāja? Kādi bija jautājumi?
- Vai vecāki pārrunāja savus viedokļus pa brokastīm?
- Vai brokastu laikā vecāki līdzdarbojās savam bērnam vai citiem bērniem (ja tie bija klāt)?
- Vai skolotāji sekmēja vecāku iesaistīšanos un pozitīvu savstarpējo attiecību veidošanos?
- Vai skolotāji sarunās iesaistīja visus vecākus, ja arī tie bija no dažādām grupām? Vai tika atbalstīta komunikācija starp dažādu grupu vecākiem?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**PRAKSES
PIEMĒRS**

Rīcības komiteja

APRAKSTS

Autori: Elmer dienas aprūpes centrs bērniem (BE)
Pielāgots un pārbaudīts Ģimenes centrā Forlī (IT)

DARBĪBAS
JOMA

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

GALVENĀ
MĒRĶGRŪPA

- Lēmuma pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni
- Sadarbība ar sabiedrību

- 4-6 divu līdz trīs stundu ilgas tikšanās reizes gada laikā

- Pasākums paredzēts tikai pieaugušajiem.

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

Vecāku, skolotāju, darbinieku, metodiķu un cita pirmsskolas izglītības iestāžu pedagoģiskā personāla iesaistīšana Ģimenes centra pasākumu plānošanā un īstenošanā:

- Informācijas izzināšana par tuvākajā apkārtnē dzīvojošu ģimeņu ar bērniem vecumā no 0 līdz 10 gadiem vajadzībām, aktuālajiem jautājumiem, uzskatiem un ierosinājumiem.
- Vecāku un pedagoģiskā personāla atbalstīšana, lai iesaistītos lēmuma pieņemšanas procesos. Vecāki netiek vairs uzskatīti vienīgi par izglītības pakalpojumu izmantotājiem, bet gan par aktīviem līdzdalībniekiem bērnu izglītības procesā.
- Pasākumu plānošana un īstenošana saskaņā ar vecāku vajadzībām.

2 Pasākuma apraksts

Pasākums ir īstenojams četros soļos:

1 Rīcības komitejas izveide un tās sastāva noteikšana.

2 Komitejas darbības uzsākšana ar mērķi plānot un īstenot Ģimenes centra pasākumus.

3 Pasākumu plāna izvērtēšana, apstiprināšana un piedāvāšana ģimenēm.

4 Darba grupas darbības izvērtējums komitejas ietvaros.

Rīcības komitejas

ieteicamais sastāvs:

- 4-5 vecāki, kas ir piedalījušies dažādos Ģimenes centra projektos (semināros, darba grupās, pasākumos vecākiem un bērniem, pašpalīdzības grupās u.c.), tiek izvēlēti kā brīvprātīgie;
- 2-3 vecāki, kas neapmeklē Ģimenes centru, bet kuru bērni ir kādā no pirmsskolas izglītības iestādēm (viens no viņiem darbojas arī kā vecāku asociācijas loceklis un piedalās kā sabiedrības pārstāvis);
- 4 pirmsskolas izglītības skolotāji;
- 2 pirmsskolas izglītības metodiķi;
- 2-3 pedagogi/profesionāļi, kas pārstāv dažādas jomas saistītas ar Ģimenes centra darbību.

Vecāki ir informēti par iespēju piedalīties komitejas darbā un saņemt informāciju no Ģimenes centra darbiniekiem un pirmsskolas iestāžu pedagogiem. Visi vecāki var izvēlēties iesaistīties Rīcības komitejas darbā, kamēr vien uzskata to par interesantu un noderīgu. Komitejai ir „atvērta” struktūra; tā vienmēr ir atvērta jauniem tās locekļiem. Vecāki, kas veido komiteju, ir iesaistījušies tās darbā brīvprātīgi

un nepiedalās kā kādas specifiskas iedzīvotāju grupas vai izglītības iestādes reprezentatīvi pārstāvji. Viņu domas un priekšlikumi tiek uzklauti un ņemti vērā kā individuālu vecāku, kas audzina dažāda vecuma bērnus (no zīdaiņa līdz 10 gadu vecumam), viedokļi. Rīcības komiteja tiekas 4-6 reizes gadā. Tā plāno un

1

Aprūpes iestādes
gados veciem
cilvēkiem
sameklēšana

2

Pasākuma
plānošana

3

Komunikācija
ar bērnu
vecākiem

4

Došanās uz
aprūpes iestādi,
ievērojot drošības
noteikumus.

5

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

Pasākuma
īstenošanai ir
svarīgi nekavējoties
informēt vecākus par
ierobežojumiem un
iespējām. Ģimenes centrs
ir daļa no Forlī pilsētas
sabiedrības un tādēļ tā
ricību ierobežo vietējās
administrācijas
noteiktie
ierobežojumi un
vadlīnijas.
Tomēr, ja reiz
ir uzsākta
līdzdalība
plānošanas
procesos, tad arī
politikas veidotājiem būtu
nepieciešams ieklausīties
vecāku viedokļos gan
plānošanas, gan arī
rezultātu izvērtēšanas
laikā.

4

**Skolotāja
darbība**

Skolotāji un Ģimenes
centra darbinieki piedalās
komitejas darbā, paužot
savu profesionālo viedokli.
Viņi ir prasmīgi un
privileģēti bērnu un
ģimeņu vajadzību
novērotāji. Viņi novēro
attiecības, uzklausa un
atzīst šaubas, jautājumus,
priekšlikumus, lūgumus
utt. Skolotāji un Ģimenes
centra personāls ir arī
atbildīgi par institucionālo
noteikumu izpildes
garantēšanu, kuru ietvaros
darbojas arī Rīcības
komiteja.

5

**Ģimenes
līdzdarbība**

Vecāki, kas ir komitejas
locekļi, aktīvi līdzdarbojas
plānošanas procesā.

palīdz īstenot pasākumus,
ko Ģimenes centrs
organizē gan vecākiem
kopā ar bērniem, gan tikai
vecākiem.
Vecāki, kas ir komitejas
locekļi iesaka
priekšlikumus, salīdzina
savu viedokli ar pedagogu
un darbinieku viedokļiem,
un kopīgi izvērtē
priekšlikumus, ko vietējā
mērogā piedāvāt ģimenēm
ar bērniem.

Vecāki diskutē par SOS
Vecāku programmas izveidi

Vecāki ir arī viena no mērķauditorijām pasākumiem un pakalpojumiem, ko īsteno Ģimenes centrs, tādējādi tiek īstenota arī iespēja iepazīt un satikt citus vecākus, ar kuriem pārrunāt savas šaubas un problēmjautājumus.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Rīcības komitejas mērķis ir pasākumu un pakalpojumu īstenošana, kas saistīta ar mērķauditorijas vajadzībām. Tomēr tā piedāvā arī iespējas papildināt zināšanas par pirmsskolas izglītības sistēmu un izstrādāt jaunus priekšlikumus bērnu audzināšanai un izglītošanai, kā arī dzīves kvalitātes paaugstināšanai.

7 Nepieciešamie materiāli

Komitejas sanāksmes tiek izziņotas ar e-pasta palīdzību un tās notiek Ģimenes centra telpās, sēžot aplī izvietotos krēslus.

Vecāki diskutē un plāno

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kā vecāki atsaucās Rīcības komitejas uzaicinājumam?
- Vai vecāki, skolotāji un profesionāļi piedalījās plānotajās tikšanās reizēs?
- Vai sanāksmju dalībnieki aktīvi piedalās diskusijās? Vai vecāki paši aktīvi izvirza problēmjautājumus vai arī apspriež vienīgi tos, ko izvirzījuši profesionāļi?
- Vai izvērtēšanas gaitā dalībnieki apliecina, ka ir jutušies iesaistīti un uzklausi plānojot pasākumus?
- Kā vecāki attiecas pret institucionālajiem ierobežojumiem (noteikumiem)?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Starppaaudžu sadarbība

APRAKSTS

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde Vrtec (SI)
Pielāgots un pārbaudīts Elmer dienas aprūpes centrā bērniem (BE)

DARBĪBAS
JOMA

- Sadarbība ar sabiedrību

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀS LAIKS
PASĀKUMAM

- Divas stundas

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Bērni, gados vecāki cilvēki, skolotāji, vecāki

1 Pasākuma galvenie mērķi (kāpēc vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- 1 Sociālās struktūras jauniem un veciem cilvēkiem stiprināšana tuvākajā apkaimē, ciematā, pilsētā.
- 2 Iespēju radīšana bērniem sarunām un tikšanās reizēm ar gados veciem cilvēkiem.
- 3 Iespēju radīšana, lai varētu satikties dažādas cilvēku grupas, kas dzīvo tuvākajā apkārtnē.
- 4 Piedalīšanās aktivitātēs, kas rada prieku gan jauniem, gan gados veciem cilvēkiem.

2 Pasākuma apraksts

Vispirms ir svarīgi apzināt dažādas aprūpes iestādes, kas paredzētas gados

veciem cilvēkiem un atrodas tuvākajā apkārtnē. Tiklīdz ir nodibināts kontakts, var tikt plānots pasākums.

Ik otro nedēļu bērni ciemojas pie vecajiem cilvēkiem un kopīgi darbojas dažādās kustību aktivitātēs.

Bērni satiekas ap plkst. 9:30 un dodas uz aprūpes centru - katriem 2 bērniem ir līdzi viens pieaugušais. Arī vecāki tiek aicināti piedalīties. Aprūpes centrā bērni un gados vecie cilvēki satiekas telpā, kas paredzēta psihomotorajām kustību aktivitātēm. Gan terapeiti, gan veco cilvēku aprūpes speciālisti piedalās pasākumā, un viens no viņiem organizē kustību aktivitātes. Pēc stundas bērni dodas atpakaļ un pirmsskolas izglītības iestādi.

7

Refleksija
un pasākuma
izvērtēšana

6

Pasākuma īstenošana
aprūpes centrā

5

Materiālu
sagatavošana
kustību aktivitātēm

Bērnu pirmā satikšanās ar gados veciem cilvēkiem

1

Aprūpes iestādes
gados veciem
cilvēkiem
sameklēšana

2

Pasākuma
plānošana.

3

Komunikācija
ar bērnu vecākiem

4

Došanās uz
aprūpes iestādi,
ievērojot drošības
noteikumus

Piezīmes

(jautājumi, kas jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

Gados veco cilvēku
aprūpes iestādes
darbinieki labprāt atbalsta
dažādus pasākumus
saviem iemītniekiem.
Tā ir iespēja bērniem
un veciem cilvēkiem
kopīgi piedalīties dažādās
aktivitātēs.
Vecie cilvēki var arī
apciemot pirmsskolas
izglītības iestādi. Viņi
skaīta dienas, kad atkal
varēs tikt ar bērniem.
Atbilstoši laika apstākļiem,
kustību aktivitātes var
tikt organizētas arī ārpus
iestādes telpām.
Šāda veida sadarbība var
tikt organizēta arī iesaistot
cilvēkus ar dažāda veida
invaliditāti.

Kustību prieks jauniem un veciem

4 Skolotāja darbība

Skolotāji aktīvi piedalās pasākumā. Viņi organizē došanos uz veco cilvēku aprūpes iestādi, kā arī kustību aktivitātes.

5 Ģimenes līdzdarbība

Vecāki tiek aicināti aktīvi līdzdarboties pasākumā kopā ar saviem bērniem. Jo vairāk pieaugušo piedalās, jo vairāk bērniem ir iespēja aktīvi līdzdarboties.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Bērni un viņu vecāki veido saiknes ar apkārtējo vidi, kas atrodas ārpus pirmsskolas izglītības iestādes. Arī gados vecāko cilvēku pasaule, kas ļoti bieži ir diezgan izolēta, tiek iepazīta arvien vairāk.

7 Nepieciešamie materiāli

Dodoties uz veco cilvēku aprūpes iestādi, var būt nepieciešams ūdensdrošs āra apģērbs lietus gadījumā. Atkarībā no plānotajām aktivitātēm, var būt nepieciešami specifiski

Rotaļšanās kopā atbilstoši ikviena iespējām

materiāli, piem., riņķi, otrreiz izmantojamie materiāli, mūzikas ieraksti utt.

8 Dalīšanās pieredzē un sabiedrības iesaistīšana, ja nepieciešams

Pasākuma dokumentēšana var piedāvāt iespēju piedalīties arī citiem partneriem vai pašiem organizēt līdzīgu pasākumu. Piemēram, tuvumā esoša skola, kurā ir arī bērni ar mācīšanās traucējumiem, var palīdzēt organizēt gājienu uz aprūpes centru.

9 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Vai plānotais pasākums sasniedza gaidītos rezultātus?
- Kā vecāki un citi dalībnieki līdzdarbojās?
- Vai pasākums varētu tikt atkārtots nākotnē? Ko būtu nepieciešams pilnveidot?

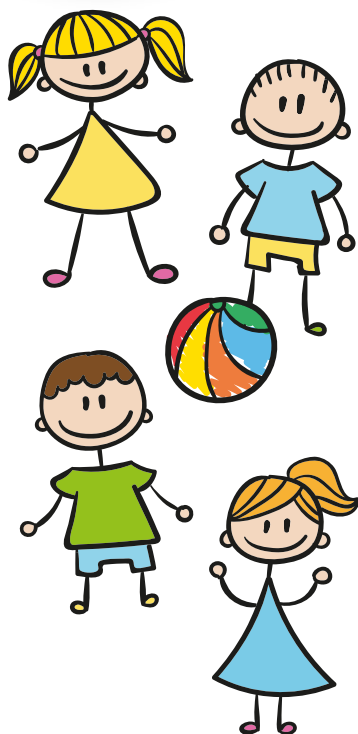
Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**PRAKSES
PIEMĒRS**

Vecāku refleksija par bērna pirmajām nedēļām jaunākajā grupā

APRAKSTS

Autori: Ģimenes centrs Forlì (IT)
Pielāgots un pārbaudīts Elmer dienas aprūpes centrā bērniem (BE)

*Vecāki dalās emocijās
par bērna pirmo
nedēļu jaunākajā
grupā*

DARBĪBAS
JOMA

- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni

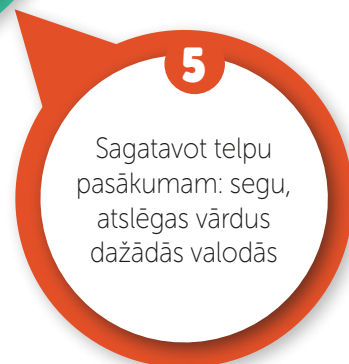
APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀS LAIKS
PASĀKUMAM

- Sagatavošanās pasākumam – dažas nedēļas
- Pasākums – 3 stundas

GALVENĀ
MĒRĢRUPA

- Vecāki, kuru bērniem ir aizvadījuši pirmās nedēļas dienas pirmskolas izglītības iestādē

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

Pasākuma galvenais mērķis ir piedāvāt vecākiem iespēju dalīties ar savām emocijām par sava bērna pirmo nedēļu, ko viņš/viņa ir pavadījusi pirmsskolas izglītības iestādē. Tā vecāki apzinās, ka arī citiem vecākiem ir līdzīgas izjūtas un emocijas, un jūtas atbalstīti un saprasti. Refleksija palīdz uzzināt daudz vairāk par pirmsskolas izglītības iestādi un tās darbību.

dažādās valodās, ikviens no vecākiem tiek lūgts izvēlēties vienu no tiem un pastāstīt pārējiem, kādēļ ir izvēlēts tieši šis vārds, lai raksturotu savas izjūtas par bērna pirmajām nedēļām pirmsskolas izglītības iestādē. Rezultātā notiek aktīva domu apmaiņa vecāku starpā. Pēc šīs diskusijas tiek parādīti video fragmenti par katru bērnu un vecākiem rodas priekšstats par to, kā ir klāties pirmsskolas izglītības iestādē. „Kafejnīca vecākiem” noslēdzas ar dzērienu un kādu kārumu, kas tiek apēsts kopā ar bērniem.

2 Pasākuma apraksts

Dažas nedēļas pirms plānotās „kafejnīca vecākiem” tiek sagatavoti video fragmenti par katru bērnu grupiņā, lai parādītu ikdienas norises pirmsskolas izglītības iestādē. Vecāki tiek aktīvi aicināti piedalīties „vecāku kafejnīcā”, kas tiek organizēta dienas beigās ap plkst. 17. Izmantojot atslēgas vārdus

Izmantojot atslēgas vārdus dažādās valodās

1
Pasākuma
plānošana.

2
Aktīva vecāku
iesaistišana

3
Sagatavot
video fragmentus
par katru bērnu

4
Ielūgt vecākus
uz pasākumu

5 **Piezīmes**
(jautājumi, kas
jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

Pedagoga klātbūtne
ir ļoti svarīga, lai
nodrošinātu
vecāku izpratni
par savas
līdzdarbības
pozitīvo ietekmi
gan uz bērniem,
gan pašiem
vecākiem. Pasākuma
laikā vēlams noorganizēt
bērnu pieskatīšanu, lai
vecāki justos mierīgi un
brīvi dalīties ar savām
emocijām. Vecākiem, kas
runā tikai svešvalodās,
ir svarīgi uzaicināt

tulku - kaut vai kādu no
vecākiem vai darbiniekiem.
Noteikti sagatavojiet video
fragmentu par katru bērnu!
Šāda veida pasākumu var
organizēt visās vecuma
grupās no 0 līdz 6 gadiem,
kad vien bērns uzsāk gaitas
pirmsskolas izglītības
iestādē vai pāriet no vienas
vecuma grupas uz otru.

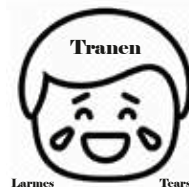
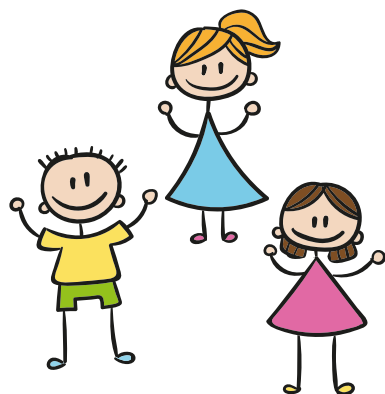
4 **Skolotāja
darbība**

Pasākuma laikā vienam
no pedagogiem vajadzētu
darboties kā moderatoram,
kas pārrauga visu procesu.
Pedagogs iesaistās procesā
atsevišķās situācijās,
pastāstot par savu pieredzi
ar konkrētu bērnu. Šādi
tiek nodrošināta iespēja
kopīgi iesaistīties bērnu
attīstības procesā.

5 **Ģimenes
līdzdarbība**

Pasākuma laikā vecāki
ir galvenās darbojošās
personas.
Viņi ir atvērti, izsaka
savas izjūtas un dalās
savās emocijās ar citiem
vecākiem.
Bieži šīs izjūtas ir līdzīgas.

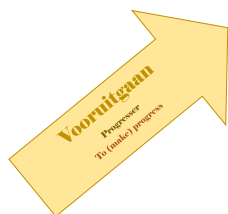

Tas liek vecākiem justies
saprastiem un atbalstītiem,
kā arī uzlabo sadarbību.

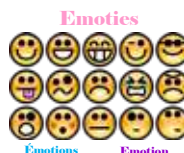
6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Vecāki jūtas vairāk
iesaistījušies bērna ikdienas
dzīvē, kas tiek pavadīta
pirmsskolas izglītības
iestādē. Viņi var vērot un
labāk izprast bērna dienas
gaitu, kas rada drošības un
uzticēšanās atmosfēru. Tas,
savukārt, pozitīvi ietekmē
arī bērna labizjūtu.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Kādā veidā pasākums
uzlaboja vecāku
iesaistīšanos un
līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja
pedagogu profesionālo
kompetenci un
komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja
uz uzticēšanos balstītu
attiecību veidošanos ar
vecākiem?

7 Nepieciešamie materiāli

- Ielūguma vēstule.
- Atslēgas vārdi dažādās
valodās.
- Video fragmenti par
katru bērnu grupā.
- Bērnu pieskatīšana
pasākuma laikā.
- Dzērieni un uzkodas.

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Vai plānotais pasākums sasniedza gaidītos rezultātus?
- Kā vecāki un citi dalībnieki līdzdarbojās?
- Vai pasākums varētu tikt atkārtots nākotnē? Ko būtu nepieciešams pilnveidot?

Enhancing **QUAL**ity in early childhood education and care through **P**articipation

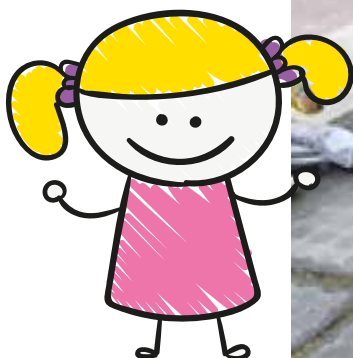
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Vecāki kā skolotāji pirmsskolā

Autori: Forlī pilsētas pašvaldība (IT)
Pielāgots un pārbaudīts Sardao privātskolā (PT)

APRAKSTS

DARBĪBAS
JOMA

- Sadarbība ar sabiedrību

APTUUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

- Aptuveni 1 stunda pēcpusdienā

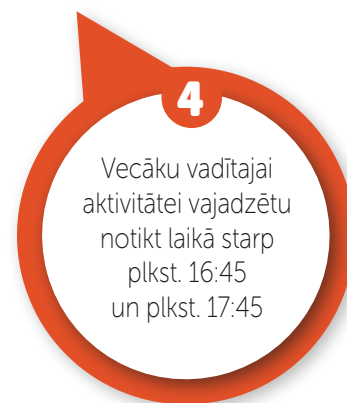
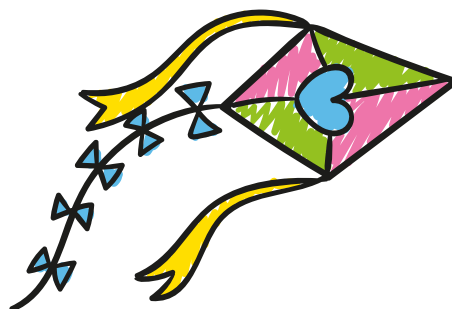
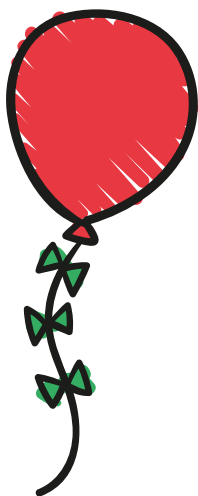
GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Aktivitāte ir piemērota vecākiem, kuri ir pirmsskolas vecuma bērni (3, 4, 5 gadus veci)

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

Aicinājums vecākiem pavadīt vairāk laika kopā ar bērniem un viņu draugiem pirmsskolas izglītības iestādē, lai labāk iepazītu viens otru.

- Veicināt aktivitātes, kurās vecāki ir aicināti piedalīties.
- Ievērot un cienīt vecāku vajadzības un viņu kultūras tradīcijas. Pēc savsarpējas vienošanās, var pielāgot paradumus, lai nodrošinātu nepārtrauktu sadarbību starp skolu un vecākiem.
- Nodrošināt vecāku iesaistišanos lēmumu pieņemšanā, kas saistīta ar viņu bērnu attīstību, mācīšanos un labizjūtu.
- Stiprināt un uzlabot audzināšanas metodes, nodrošināt atbalstu un sniegt ieteikumus, kad vecākiem tas ir nepieciešams.
- Veicināt vecāku un citu ģimenes locekļu iesaisti bērnu izglītošanā.
- Radīt iespēju kopienas locekļiem iesaistīties pirmsskolas izglītības iestādes pasākumos.

- Akcentēt, ka prakses piemēra mērķis ir veicināt bērnu labizjūtu pirmsskolā.

2 Pasākuma apraksts

Vecāki tiek aicināti organizēt nelielu pasākumu. Tā saturs un plānojums ir atkarīgs no tā, ko vecāki vēlas darīt pirmsskolas izglītības iestādē kopā ar bērniem. Tas nav pirmsskolas

1

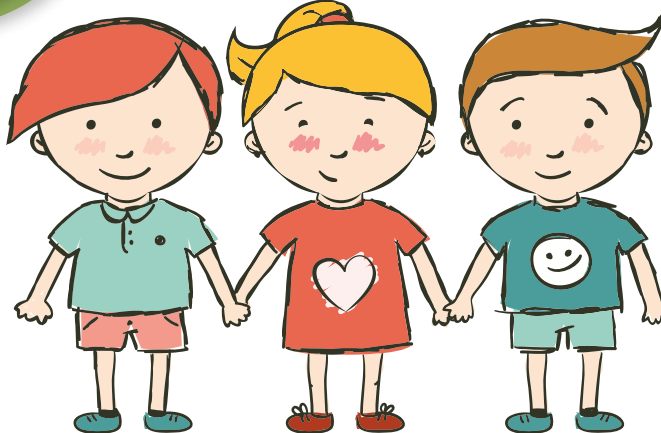
Plānot dažādas aktivitātes kopā ar pirmsskolas izglītības skolotājiem

2

Neformālā sarunā piedāvāt vecākiem dažas idejas aktivitātēm, nosūtot tās e-pastā vai pastāstot par tām personīgi

3

Izvēlētajā dienā vecākiem skolā vajadzētu ierasties agrāk, lai sagatavotu vietu un nepieciešamos materiālus aktivitātei

administrācijas vai skolotāju lēmums. Vecāki izdomā un izlemj, kādu pasākumu īstenot. Piemēram, vecāki var izstāstīt kādu stāstu, izveidot interaktīvu aktivitāti pie tāfeles, mākslas nodarbību – jebko, ko viņi vēlas piedāvāt bērniem. Katru dienu pirmsskolas izglītības iestādē ir dažādi pedagogi. Vecāki var pieteikties veikt savu iecerēto aktivitāti tajā dienā, kad skolā ir tieši viņu bērnu audzinātājs/-a.

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

- Nepieciešamība nodrošināt brīžus, kuru laikā vecāki var sagatavoties un organizēt pasākumus.
- Ļaut vecākiem pieņemt galīgo lēmumu aktivitātes organizēšanā.
- Ļaut visiem bērniem aktīvi piedalīties.
- Paredzētais laiks pasākumam – pēcpusdiena – var nebūt piemērots visiem vecākiem.

Skolotāja darbība

- Motivēt.
- Līdzdarboties.
- Nepārtraukti sadarboties ar visiem vecākiem.
- Veicināt attiecību veidošanos starp ģimenēm.

Ģimenes līdzdarbība

Vecākiem ir iespēja satikt, socializēties un sadarboties ar viņu bērnu draugiem. Nepārtraukta integratīva mijdarbība starp ģimeni un skolu.

Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

- Iespēja vecākiem iepazīt vienu otru.
- Vairāk iespēju vecākiem veidot un vadīt pasākumus savu bērnu pirmsskolas izglītības iestādē.
- Vecākiem ir būtiska nozīme pirmsskolas ikdienas dzīvē.

Nepieciešamie materiāli

- Rakstīta informācija.
- Telpu pieejamība, piemēram,

bibliotēka, video telpa vai pagalms.

- Grāmatas.
- Interaktīvā tāfele.
- Sporta ekipējums.
- Zīmēšanas un gleznošanas materiāli

Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?

- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kā vecāki atsaucās pasākumam?
- Kādi bija viņu sarunu temati?
- Vai vecāki savu apmierinātību izteica vārdos?
- Cik svarīgi ir vecākiem apzināties, ka viņi var izvēlēties un vadīt pasākumus, kā arī iejusties pedagoga lomā?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Tirdziņš

APRAKSTS

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde (SI)
Pielāgots un pārbaudīts Sardao privātskolā (PT)

DARBĪBAS
JOMA

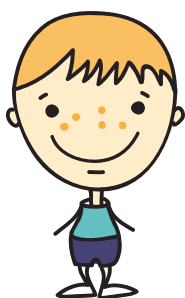
APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Sadarbība ar sabiedrību

- 2 līdz 4 stundas
- Tikšanās reizes pasākuma plānošanai aptuveni vienu reizi mēnesī, sākot no oktobra, no plkst. 7:30 līdz 9:00 - laikā, kad bērni ierodas bērnudārzā

- Pasākums var tikt piedāvāts pirmsskolas izglītības iestādes dažādu vecuma grupu bērnu vecākiem

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Sekmēt pasākumu organizēšanu, kuros ģimenes tiek aicinātas līdzdarboties.
- Stiprināt un pilnveidot audzināšanas prakses piemērus, piedāvājot vecākiem izglītojošus pasākumus un atbalstu, kad nepieciešams.
- Mainīt ikdienas notikumu gaitu, lai stiprinātu saikni starp ģimeni un pirmsskolas izglītības iestādi.
- Radīt iespējas sabiedrības locekļiem aktīvi iesaistīties pirmsskolas izglītības iestādes piedāvātajos pasākumos.

5 Tirdziņš ilgst no plkst. 15:00 līdz 17:30, ko organizē vecāki

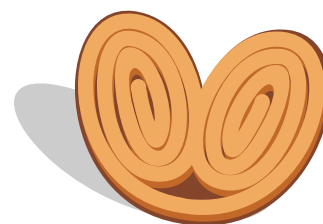
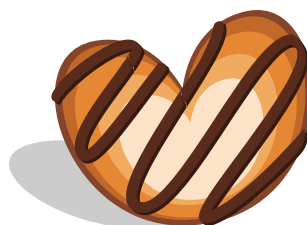
- Rosināt ģimenēm vienai otru iepazīt un atbalstīt.
- Ļaut ģimenēm pašām izlemt par pasākuma organizāciju.

2 Pasākuma apraksts

Pedagogi kopā ar bērniem un viņu ģimenes locekļiem

6 Refleksija un pasākuma izvērtēšana

4 Sestdienas rītā no plkst. 10:00 līdz 12:00 vecāki uzceļ telti

pirmsskolas izglītības iestādes telpās cep cepumus, kā arī stāda puķes un garšvielas. Tiek novākta dārzu raža, kas stādīta kopā ar bērniem un viņu vecākiem. Kopā ar vecākiem tiek sagādātas lietotas rotaļlietas, lelles, drēbes un grāmatas, ko pārdot tirdziņā.

Vecāki bērniem no dažādām vecuma grupām kopā ar pedagogiem un auklītēm iekārto tirdziņa norises vietu. Pasākuma laikā vecāki ir klātesoši tirdziņā un pārdod dažādus produktus, kas sagatavoti un izaudzēti pavasara mēnešos.

1

Pasākuma plānošana
kopā ar visiem
pedagogiem

2

Kopējā tikšanās
reizē ar vecāku padomi
un pedagogiem
ieteikt pasākumu
vecākiem

3

Nedēļā pirms tirdziņa
vecāki tiek aicināti kopā
gatavot ievārijumus un
cepumus

Piezīmes

(jautājumi, kas jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

- Pasākuma īstenošanas laikā ir iespējams novērot veidus un stratēģijas ģimeņu rīcībai lēmumu pieņemšanas brīžos, kas atklājas arī sagatavošanās posmā un organizējot pasākumu.
- Ļaut visiem bērniem būt aktīviem pasākuma līdzdalībniekiem kopā ar saviem vecākiem un ģimenes locekļiem.

Skolotāja darbība

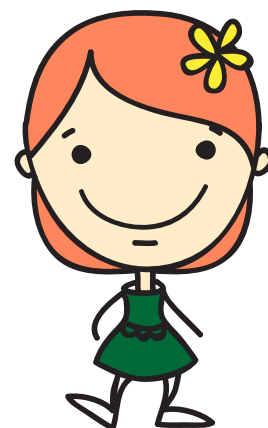
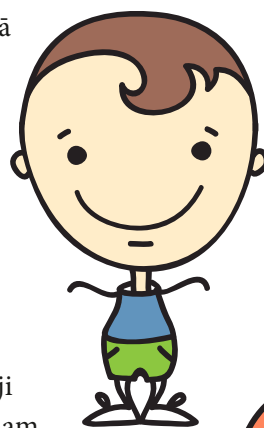
- Motivētāji.
- Sadarbības partneri visām ģimenēm.
- Sekmē iespējas veidot pozitīvas attiecības bērnu ģimeņu starpā.
- Iedrošina komunikāciju vecāku starpā, prasmīgi paliekot malā, ja iesaistīšanās nav nepieciešama, bet atbalstot un virzot komunikāciju, kad situācija to prasa. Pedagogi arī rosina sarunas,

lai neformālā veidā
runātu par
audzināšanas
jautājumiem.

Ģimenes līdzdarbība

Vecāki ir organizētāji un vadītāji pasākumam. Kopā ar Vecāku padomes locekļiem un pedagogiem viņi izvēlas un nolemj ko, kad, kur pārdot. Notiek pastāvīga integratīva mijdarbība starp ģimeni un pirmsskolas izglītības iestādi.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Vecākiem tiek piedāvāta iespēja tuvāk iepazīt pirmsskolas izglītības iestādes ikdienas dzīvi un cilvēkus, kas tajā strādā. Vecākiem ir iespēja arī iepazīt vienu otru.

7 Nepieciešamie materiāli

- Telpas, vieta tirdziņam.
- Teltis.
- Plakāti.
- Fotogrāfijas.
- Ēdieni un dzērieni.
- Mājdzīvnieki.

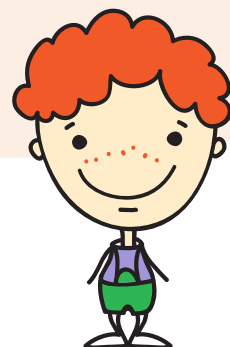
8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kāda bija vecāku atsaucība?
- Kādi bija vecāku/vecāku un pedagogu savstarpējo sarunu temati?
- Vai vecāki sarunās pieminēja, ka ir apmierināti ar pasākuma norisi?
- Vai viņiem garšoja ēdieni un dzērieni?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Sedziņa visiēm

APRAKSTS

Autori: Elmer dienas aprūpes centrs bērniem (BE)
Pielāgots un pārbaudīts Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestādē (SI)

Bērni izvēlas savu rotaļlietu

*Ikviens no vecākiem
ir sagatavojis kaut
ko īpašu*

DARBĪBAS
JOMA

- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni

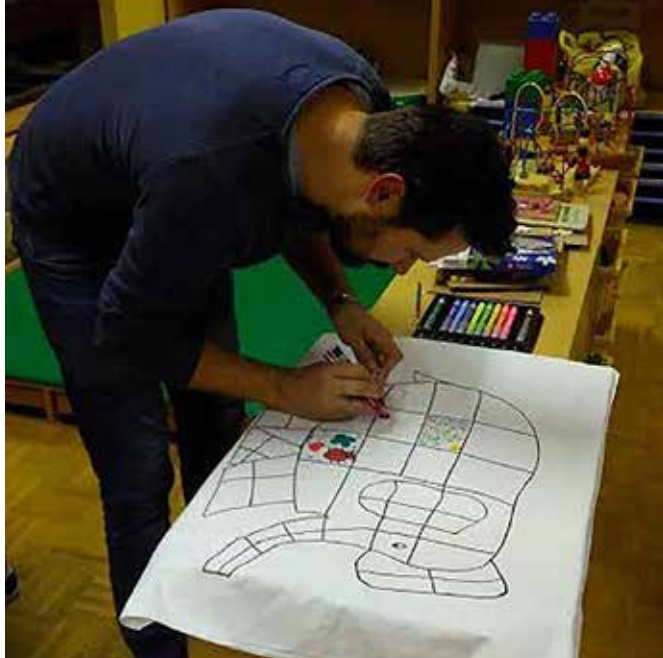

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀS LAIKS
PASĀKUMAM

- Nepieciešamas divas tikšanās reizes:
1) sanāksme 20 minūtes.
2) darbnīca 60-90 minūtes

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Pasākums paredzēts 1 līdz 3 gadus vecu bērnu vecākiem (var tikt pielāgots arī vecāku bērnu vecākiem)

Elmer kļūst krāsaina

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Veidot partnerattiecības ar vecākiem un bērnu aprūpētājiem.
- Stiprināt ģimenes iesaisti bērnudārza pasākumos.
- Informēt par pasākumiem un aicināt vecākus līdzdarboties.
- Radīt iespējas ģimenēm vienai otru iepazīt un atbalstīt.
- Veidot izpratni par bērniem kā sabiedrības daļu un bērncentrētas pieejas nozīmīgumu.
- Ar Sedziņas starpniecību tuvināt vecākus, bērnus un veidot piesaisti pirmsskolas izglītības iestādei.

2 Pasākuma apraksts

Septembrī, vecāku sapulces laikā, tika prezentēts paredzētais pasākums „Mūsu sedziņa visiem”. Tā izrādījās lieliska ideja, ko pielāgojām no

ELMER – iespēja veidot saikni ar vecākiem un grupas bērniem jau no paša gada sākuma. Vecāki labprāt sarunājas gan viens ar otru, gan ar grupas audzinātāju. Šādi sadarbojoties tiek radīta iespēja bērniem un vecākiem veidot emocionālo saikni citādā veidā, nekā bijām pieraduši.

Mēs lūdzām vecākiem dalīties ar idejām par to, kā izveidot sedziņu. Ideju radās ļoti daudz – pašā vidū novietojām ELMER logo (krāsaino zilonīti), bet tam apkārt vecāki zīmēja dažādus zīmējumus un piešuva rotaļlietas, kam ir kāda saistība ar viņu mazuļiem (pirkstu lelles, papīra locījumus, utt). Šī pasākuma vērtība slēpjas faktā, ka izveidotā sedziņa nepalika tikai grupas telpās, bet bērni to ņēma līdzi uz mājām. Vecāki veidoja dienasgrāmatu, kurā viņi pierrakstīja, ko bērni ar šo sedziņu mājās ir darījuši. Pirmdienās pedagogs

vienmēr nolasīja citiem bērniem, kas ierakstīts „sedziņas dienasgrāmātā”, vai arī bērns, pie kura sedziņa bija nedēļas nogalē, to izskaidroja un pastāstīja pats. Katru nedēļas nogali sedziņa palika citā ģimenē, bet nedēļas dienās bērni ar to spēlējās un apmīloja rotaļājoties grupas telpās. Lai īstenotu pasākumu, nepieciešams:

- 1 Izvirzīt mērķus, ko vēlētos sasniegt ar šo pasākumu, un saplānot organizatoriskos pienākumus (pasākuma gaitas prezentācija, norises laiks, ielūgumu

IETEICAMIE SOĻI

6

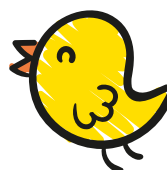
Refleksija un pasākuma izvērtēšana kopā ar kolēģiem

5

Radošā darbnīca no plkst. 16:30 līdz 18:00 (aptuveni 1,5h). Fotografēt.

4

Sagatavot darbnīcai visu nepieciešamo – vietu, materiālus

gatavošana, vecāku informēšana, materiālu sagatavošana, vietas izvēle un sagatavošana u.c.).

- 2 Gada sākumā sagatavot prezentāciju vecākiem par pasākumu. To prezentē kādā no plānotajām tikšanās reizēm. Lai piedalītos darbnīcā, kuras gaitā tiks gatavota sedziņa, vecākus un ģimeni vajadzētu uzaicināt vismaz nedēļu pirms tam.

- 3 Atgādināt vecākiem par darbnīcu un sagatavot nepieciešamos materiālus.

1

Vispirms pirmsskolas iestādes personāls izplāno aktivitāti (kad, kas, kā, nepieciešamie materiāli utt.)

2

Prezentē aktivitāti vecākiem kādā no tikšanās reizēm mācību gada sākumā

3

Atgādināt vecākiem par pasākumu

partnerattiecības starp visiem iesaistītajiem dalībniekiem.

4 Skolotāja darbība

- Iedrošināt komunikāciju vecāku starpā.
- Rosināt neformālas sarunas par dažādiem audzināšanas jautājumiem.
- Aicināt vecākus līdzdarboties pasākumā.
- Veidot drošu un draudzīgu vidi darbnīcas norisei.
- Sadarboties ar vecākiem pasākuma laikā.
- Integrēt vecāku idejas.

Pedagogs:

- motivē;
- ir kolēģis;
- uztur komunikāciju ar ģimenēm;
- sekmē partnerattiecību veidošanos ar ģimenēm.

5 Ģimenes līdzdarbība

Vecāki aktīvi līdzdarbojas pasākumā, ir ieinteresēti un palīdz nodrošināt

savu bērnu labsajūtu grupas vidē. Viņiem ir iespēja uzdot jautājumus par savu bērnu. Viņi var atnest materiālus, kas nepieciešami darbnīcai. Bērnudārzā tiek īstenoti dažādi sociāli un radoši pasākumi un darbnīcas, kas paredzēti vecākiem un bērniem, lai palīdzētu viņiem socializēties, labi pavadīt laiku un atpūsties. Ir svarīgi, lai vecākiem būtu iespēja radīt kaut ko visiem kopā un ar saviem bērniem piedalīties pasākumos.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Sadarbības mērķis ir pozitīvu savstarpējo attiecību veidošana un uzticēšanās atmosfēras radīšana. Tā ir arī iespēja vecākiem labāk iepazīt vienam otru. Vecāki vēlas sadarboties un piedāvāt savas idejas. Arī pedagogi vēlas, lai vecāki uzskata pirmsskolas izglītības iestādi par vietu, kur viņiem ir iespēja iesaistīties pasākumos

4 Sagatavot vietu (mūzika, uzkodas, tēja, kafija utt.). Darbnīcu veidot no 16.30 līdz 18.00 (1 līdz 1,5 stunda).

5 Fotografēt, lūgt vecākiem atgriezenisko saikni par darbnīcas norisi: vai patika? Ko vēlētos turpmāk/nākošajā reizē? Refleksiju var arī uzrakstīt anonīmi un ievietot kastītē, kas paredzēta ieteikumiem.

6 Izvērtēt vecāku viedokļus un ieteikumus par kopīgi paveikto. Kā mēs jūtamies pēc darbnīcas īstenošanas?

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

- Ir vērts padomāt par potenciālajām problēmām. Piemēram, dažiem vecākiem varētu būt grūtības piedalīties šajā pasākumā, ja tas plānots darba laikā, kad vecāki vēl ir darbā. Savukārt citi vecāki ir šķīrušies un nevar vienoties par pienākumu sadali savā starpā attiecībā uz plānoto pasākumu, u.c.
- Veicināt pieredzes apmaiņu un emocionālo līdzpārdzīvojumu ģimeņu starpā, lai veidotos saikne/

Spēlēsīties kopā!

un savu bērnu ikdienas dzīvē. Mēs visi vēlamies darboties kopīgi, priecāties pasākumu laikā un apgūt jaunas prasmes un zināšanas.

Bērniem tā ir iespēja iepazīt sadarbības nozīmi kopā ar saviem vecākiem. Jāņem vērā, ka bērniem ir tiesības būt unikāliem, un, tikai izveidojot ciešas saiknes ar ģimenes locekļiem, viņi varēs augt un kļūt par pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem.

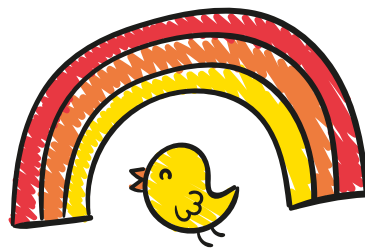
7 Nepieciešamie materiāli

- Ielūgumi.
- Atbilstoši sagatavota telpa un vieta.
- Mīksta kokvilna.
- Auduma marķieri.

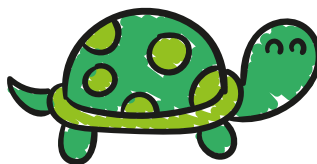
- Krāsaini auduma gabaliņi.
- Diegi un adatas.
- Mīkstās rotaļlietas (pirkstu lelles, u.c.).

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

Vislabākais miegs ir zem šīs sedziņas

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kāda bija vecāku atsaucība?
- Kādi bija vecāku/vecāku un pedagogu savstarpējo sarunu temati?
- Vai vecāki sarunās pieminēja, ka ir apmierināti ar pasākuma norisi?
- Vai viņi atnesa kādus materiālus/rotaļlietas savam bērnam?
- Vai viņi piedāvāja savus viedokļus/ieteikumus?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Roku rokā

APRAKSTS

Autori: Elmer dienas aprūpes centrs bērniem (BE)
Pielāgots un pārbaudīts Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestādē (SI)

*Pirmais pārsteigums -
draudzības rokassprādze*

DARBĪBAS
JOMA

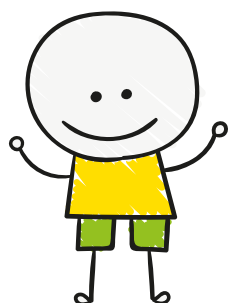
- Sadarbība ar sabiedrību

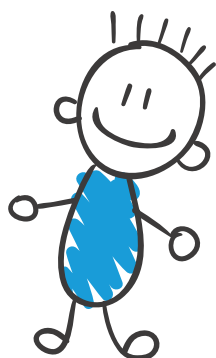
APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

- 2 stundas vai vairāk (30 min, lai sagatavotos un 2 stundas vai vairāk nodarbībai)

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Aktivitāte ir piemērota bērniem no 3-6 gadu vecumam (var tikt adaptēta arī citām vecuma grupām).

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Veidot partnerību kopienā.
- Iesaistīt skolas bērnus pirmsskolas aktivitātēs.
- Attīstīt bērnu sociālās, organizatoriskās un komunikācijas prasmes.
- Iesaistīt vecākus pasākumā.
- Veicināt dažādības akceptēšanu un respektēšanu.
- Paaugstināt informētību par drošību transportā.

2 Pasākuma apraksts

Septembrī, pirmajā tikšanās reizē, daži vecāki izteica piedāvājumu: mēs varētu sadarboties ar sākumskolas bērniem. Manā grupā ir divas meitenes, kuru mamma pieteicās palīdzēt, viņa strādā par skolotāju Slovenska Bistricas skolā. Sarunājām, ka sadarbosimies visu gadu ar bērniem no sākumskolas 5. klases. Septembra beigās mēs ielānām pārgājienu kopā ar sākumskolas bērniem. Vecāki par mūsu aktivitātēm tika

informēti ar ziņojuma dēļa un e-pastu palīdzību. Mēs sagatavojām ielūgumus; kad, kur, cik ilgi būs pārgājiens, utt. (ja iespējams, vecāki arī var piedalīties).

Pirmā tikšanās sākās ar pārsteigumu - vecākie skolēni katram pirmsskolniekam iedeva „draudzības rokassprādzi”, kuru viņi paši bija

sagatavojuši. Abas puses bija priecīgas. Nākamajai tikšanās reizei mēs sagatavojām „satiksmes parku” (ieskaitot ceļa zīmes

un luksoforus), un pirmsskolas un skolas bērni gāja kopā (pa pāriem) caur šo satiksmes parku un viņi iemācījās, ko nozīmē ceļa zīmes,

6 Bērnu un sākumskolas skolotāju viedokļu un ieteikumu izvērtēšana. Pedagogu darba izvērtēšana un kā jūtamies pēc šīs aktivitātes

5 Fotografēt, jautāt bērniem, kā viņiem patika, ko vēlētos nākotnē/ nākamajā tikšanās reizē utt. Viņi var ieteikt jaunas spēles, aktivitātes

4 Sagatavot Satiksmes parku. Sākumskolas skolēnu vizīte no plkst. 9.30 līdz 13.00 (2-3,5h)

Kā mums jāšķērso iela

1

Organizācijas darbu daļa pirmsskolas un sākumskolas skolotājs/-a. Plāno kopā. Nolemj, kurš veic kurus uzdevumus. Uzraksta plānu (kad, kas, ko, kā..)

2

Nedēļu iepriekš informēt vecākus par tikšanos un pārgājienu. Aicināt viņus apskatīt ziņojumu dēli

3

Atgādināt vecākiem dienu pirms pasākuma (piemērotas kurpes pārgājienu pa zālāju). Pārbaudīt, vai ir satiksmes parkam nepieciešamie materiāli. Noorganizēt maltīti

skolotājiem vienu nedēļu pirms pasākuma.

- Atgādināt vecākiem par pasākumu dienu pirms tikšanās reizes. Pārbaudīt, vai ir visi nepieciešamie materiāli.
- Sagatavot vietu, spēļu laukumu (mūzika uzkodas, tēja, kafija), materiālus.
- Fotografēt, jautāt bērniem un vecākiem viņu viedokli: Ko tu gribētu darīt nākošajā tikšanās reizē?
- Viedokļu un ieteikumu izvērtēšana.

vēlētos kopā darīt, kad, utt. Mēs apkopojām idejas un izveidojām nākotnes plānus. Ir svarīgi:

- Sadalīt pienākumus un uzdevumus (pasākuma prezentēšana, ielūgumu izgatavošana, informācija vecākiem, materiālu sagatavošana, vietas sakārtošana utt.). Jāuzraksta plāns.
- Izdalīt ielūgumus bērniem, vecākiem un

Piezīmes

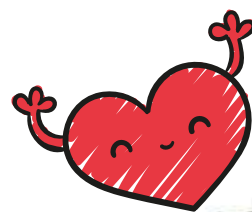
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

Veiksmīgai sadarbībai nepieciešams:

- Izglītības profesionāļu veiksmīga sadarbība un komunikācija.
- Gatavas ierīces.

kad jāgaida, kā pareizi šķērsot ielu, utt. Nākošais pasākums bija pārgājiens. Sākumskolas bērni bija ceļabiedri pirmsskolēniem. Viņi ņēma viņus pie rokas un rūpīgi pamācīja, kā pareizi šķērsot ielu, ka jāiet gar ceļa malu, un, protams, šī pārgājiena laikā sāka veidoties īstas draudzības. Meža pļavā mēs izveidojām lielu apli un kopīgi iemācījāmies spēli, dziedājām dziesmas par draudzību. Kāds no vecākajiem bērniem jautāja, vai varam visi kopā iet arī klasē. Mēs visi smējāmies, un mums radās arī ideja

nākošajai tikšanās reizei. Šis ir vēl viens pierādījums tam, ka mācīšanās var sagādāt vēl lielāku prieku, būt veiksmīga un interesanta, ja bērni to dara savā starpā. Pēc šī pasākuma noslēguma, mēs izvēlējāmies fotogrāfijas un pierakstījām tām komentārus. Vecāki ar bērniem kopīgi skatījās bildes un turpināja diskutēt par aktivitātēm arī mājās. Vecāki vienmēr tika uzaicināti. Tie, kam bija laiks, nāca un piedalījās. Mēs jautājām vecākiem par jaunām idejām nākošajiem pasākumiem: ko viņi

Visiem dalībniekiem patika pasākums

- Bērnu motivēšana šādai sadarbības formai. Skolotājiem jāvēlas piedalīties, jābūt vēlmei sadarboties, izpratnei, meklējot jaunus izaicinājumus un pieejas. Visiem jābūt atvērtiem pieredzes un prasmju apmaiņai, lai izbaudītu kopā būšanu un lai tiktu veicināta draudzība starp dažādām paaudzēm.

4 Skolotāja darbība

- Iedrošināt bērnus (rokassprādzes, satiksmes parks), nodrošināt dziesmām pavadījumu un rūpēties par bērnu drošību un labsajūtu.
- Komandas darbs ar skolotāju (šajā gadījumā viens no grupas bērnu vecākiem).
- Sagatavot bērnus pasākumam.
- Sagatavot ierīces.
- Paziņot pasākuma datumu vecākiem.

5 Ģimenes līdzdarbība

Ģimenei svarīgi iedrošināt bērnus šādai socializācijas formai un pārbaudīt, ka bērni ir uzvilkuši sporta drēbes un apavus, kas ir atbilstoši plānotajam pasākumam. Pēc pasākuma viņiem vajadzētu satikties ar bērnu, apskatīties bildes un pārrunāt mājās par turpmākajām darbībām.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Mēs esam pārliecināti, ka lielākā pievienotā vērtība bērnam un viņa ģimenei ir bērnu aizrautīgais stāstījums saviem vecākiem par piedzīvoto kopā ar sākumskolas skolēniem.

Vecākiem patīk skatīties fotogrāfijas un atrast tajās savu bērnu, jautāt – kā viņš/viņa jutās, ko darīja, un mēs domājam, ka līdz ar šo pasākumu vecāku, bērnu un skolotāju sadarbības kvalitāte tika pilnveidota. Mēs varam kopā ar vecākiem plānot nākošos pasākumus.

7 Nepieciešamie materiāli

- Ielūgumi.
- Pienācīgi sagatavota vieta.
- Draudzības rokassprādzes (jebkurš materiāls, koka krellītes, krāsaini apli, salmiņi, sāls mīkla u.c.) vai citi materiāli, kas vajadzīgi, lai radītu mazu dāvanīgu jaunajiem draugiem.

- Ceļa zīmes un luksofori (satiksmes parkam).
- Dažādas bērniem domātas spēles.
- Dziesmas.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kā bērni atsaucās spēlēm/pasākumam/pārgājienam?
- Kāda bija viņu sarunu tematika?
- Kāda bija atgriezeniskā saite no sākumskolas skolotāja/s puses?
- Vai bija izvēlēts labs laiks vizītei?
- Kā mēs varam iesaistīt vecākus?

EQuaP

Enhancing **Q**Uality in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Radošā darbnīca

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde (SI)
Pielāgots un pārbaudīts Konstruktorsgatanas pirmsskolas izglītības iestādē (SE)

APRAKSTS

DARBĪBAS
JOMA

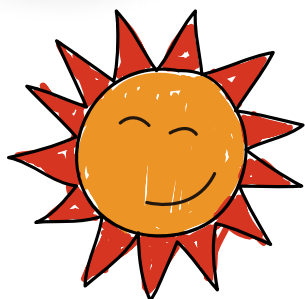
- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

- Apmēram 4-5 stundas/radošā darbnīca.

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Šī aktivitāte paredzēta pirmsskolas bērnu ģimenēm

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Radīt apstākļus ģimenei labāk izprast pedagoģisko darbu pirmsskolā un to, kādas iespējas šie darbības veidi piedāvā, lai mācītos un attīstītos.
- Dot pedagogiem un ģimenēm iespēju iepazīt vienu otru.

2 Pasākuma apraksts

Ģimenes tika uzaicinātas uz radošo darbnīcu, kur katra pirmsskolas grupa bija izplānojusi aktivitāti, ko ģimenes var veikt kopā. Viena daļa kopīgi cepa piparkūkas, un trīs citas grupas bija ieplānojušas kaut ko kopīgi ar ģimenēm radīt, piemēram gleznu. Skolotāji izplāvoja pasākumu un sagatavoja ielūgumus ģimenēm. Ģimenēm nevajadzēja pieteikties pasākumam. Praktiskā darbošanās notika pēcpusdienā, kad vecāki (jēdziens 'vecāki' ietver arī aizbildeņus) nāca, lai vestu mājās bērnus no

pirmsskolas iestādes. Tas bija ģimenes lēmums – vai grib piedalīties un cik ilgi grib piedalīties radošajā darbnīcā. Skolotāji un bērni kopā organizēja pasākumu vienā no telpām. Katrā telpā bija galds ar izmantojamiem materiāliem. Viens no skolotājiem bija atbildīgs par radošās darbnīcas īstenošanu un socializāciju ar ģimeni. Dienā, kad bija paredzēts pasākums, skolotāji atgādināja vecākiem par radošo darbnīcu, aicinot viņus pievienoties. Dažas ģimenes palika, bet dažas dažādu iemeslu dēļ nevarēja piedalīties. Darbnīcas laikā skolotāji un ģimenēm bija iespēja pārrunāt dažādas lietas. Skolotāja varēja runāt par pirmsskolas pedagoģisko darbu un par to, ko iespējams sasniegt ar šādu pasākumu palīdzību, ja tās tiek īstenotas kopā ar bērniem. Tā bija arī lieliska iespēja ģimenēm satikties un iepazīt vienu otru. Šādas radošās darbnīcas var tikt veiktas gan no rīta, gan pēcpusdienā, atkarībā no pirmsskolas izglītības

6
Kopīga radošo darbnīcu izvērtēšana (skolotāji un vecāki/aizbildeņi)

7
Uzkopšana (skolotāji)

5
Laiks radošajai darbnīcai. Apmēram 4-5 stundas (skolotāji un ģimenes)

iestādes un ģimeņu iespējām. Noslēgumā mēs izvērtējam radošās darbnīcas kopā ar ģimenēm.

Uzdodamie jautājumi:

- Kas izdevās?
- Kas varētu tikt uzlabots?
- Kāda veida radošās darbnīcās jūs vēlētos kopīgi piedalīties?

3 Piezīmes (jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

Ir svarīgi ieinteresēt pedagogus sadarboties ar ģimenēm un līdzdarboties

šāda veida pasākumos. Skolotājiem jāprot saskatīt, kādu labumu šīs aktivitātes dod un viņiem jābūt ieinteresētiem sadarboties ar ģimenēm. Cits jautājums ir radīt vecākos interesi piedalīties šāda veida pasākumos. Lai vecākiem radītu vairāk iespēju piedalīties šādās darbnīcās, mēs tās piedāvājam reizi mēnesī: dažreiz no rīta, un dažreiz pēcpusdienā.

1

Noteikt datumu
un laiku radošajai
darbnīcai
(skolotāji)

2

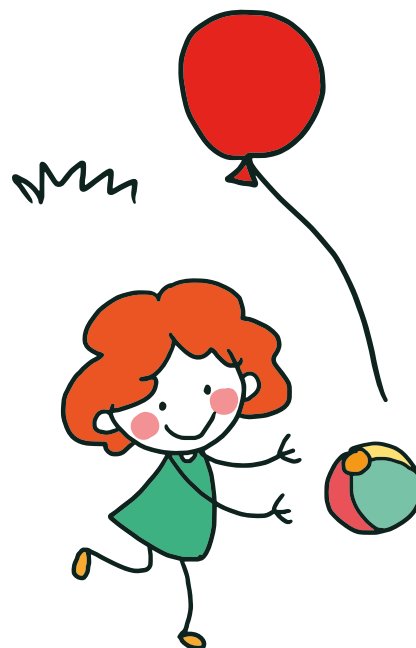
Izgatavot
ielūgumus vecākiem
(skolotāji)

3

Sagatavot aktivitātei
nepieciešamos
materiālus
(skolotāji)

4

Telpas izkārtojums
(iestādes vadītājs
un skolotāji)

Ir vērojama arī valodas barjera, jo dažiem vecākiem ir grūtības komunicēt un saprast valodu.

Skolotāja darbība

- Plānot un sagatavot aktivitāti.
- Izdalīt ģimenēm ielūgumus.
- Izskaidrot ģimenes locekļiem, kāpēc tiek organizētas šādas radošās darbnīcas.
- Būt klātesošiem un atbalstošiem pasākuma laikā.
- Diskutēt ar vecākiem par pirmsskolas izglītības iestādes darbu un mērķiem. Tā ir iespēja vecākiem parādīt, ka mēs attīstām valodu, matemātikas priekšstatus un sasniedzam arī citus

mācību programmas mērķus.

- Aktīvi darboties, lai iedvesmotu ģimenes apmeklēt šāda veida pasākumus.
- Izvērtēt pasākumu kopā ar ģimenēm.
- Dokumentēt pasākumu.

5 Ģimenes līdzdarbība

- Piedalīšanās.
- Intereses izrādīšana par sava bērna ikdienu pirmsskolā.
- Citu ģimeņu iepazīšana pirmsskolas izglītības iestādē.

- Kad vecāki pieraduši pie šādiem pasākumiem, viņi spēj dot savus ieteikumus radošajām darbnīcām.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

- Mēs varam socializēties ar ģimenēm un labāk iepazīt viens otru šādā neformālā kontekstā.
- Vecākiem rodas ieskaits pirmsskolas izglītības iestādes darbībā, kā arī zināšanas par to, kā iesaistīties pirmsskolas

aktivitātēs un savu bērnu ikdienas dzīvē.

7 Nepieciešamie materiāli

Piparkūku cepšanai: mīkla, cepumu formiņas, mīklas rullis, krāsns, milti. Piemērs materiāliem, kas nepieciešami radošai aktivitātei: audekls, dažāda veida gleznošanas krāsas, dažāda lieluma otas, priekšauts.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

Jautājumi izvērtēšanai:

- Kas izdevās?
- Kas varētu tikt uzlabots?
- Kādās radošās darbnīcās tu vēlētos ar mums kopā piedalīties?

Jautājumi skolotājiem:

- Kā varam rosināt vecākus piedalīties šāda veida pasākumos?
- Kā varam panākt, lai pedagogi būtu iedvesmas pilni un ieinteresēti līdzdarboties kopā ar ģimenēm?
- Kāda veida pasākumi ir veiksmīgi bērnam, vecākiem un pirmsskolai?

Enhancing **QUAL**ity in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Vecāku padome

Autori: Liepāja (LV)

Pielāgots un pārbaudīts Konstruktorsgatanas pirmsskolas izglītības iestādē (SE)

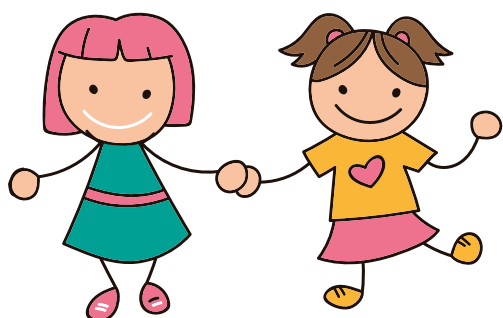
APRAKSTS

DARBĪBAS
JOMA

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

GALVENĀ
MĒRĶGRŪPA

- Komunikācija ar ģimeni
- Lēmumu pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni

- A meeting will last for approximately one and a half hour and there will be one or two meetings every semester

- This is an activity for every parent in the preschool

1 Pasākuma galvenie mērķi

Padome ir vieta pirmsskolas izglītības iestādes attīstībai, ko veido vecāki (arī aizbildņi) kopā ar pirmsskolas izglītības iestādes pedagoģisko personālu.

Tā stiprina gan vecāku, gan pirmsskolas izglītības iestādes nozīmi bērna attīstībā. Līdzdarbošanās Padomē ir iespēja arī vecākiem iesaistīties pirmsskolas izglītības iestādes ikdienas dzīvē.

2 Pasākuma apraksts

Līdzdarbojoties Padomē, vecākiem būs iespēja piedalīties pirmsskolas izglītības iestādes darbā un to ietekmēt. Padome sanāk kopā vienu vai divas reizes katru semestri. Katra pirmsskolas izglītības iestādes grupa izvēlas vienu skolotāju, kas padomē pārstāv pirmsskolas izglītības iestādi.

Pirmsskolas izglītības iestādes vadītājs/-a, pedagoģiskais personāls un vecāki tiek aicināti iesaistīties Padomē. Tiek iesaistīti visi vecāki, kas to vēlas.

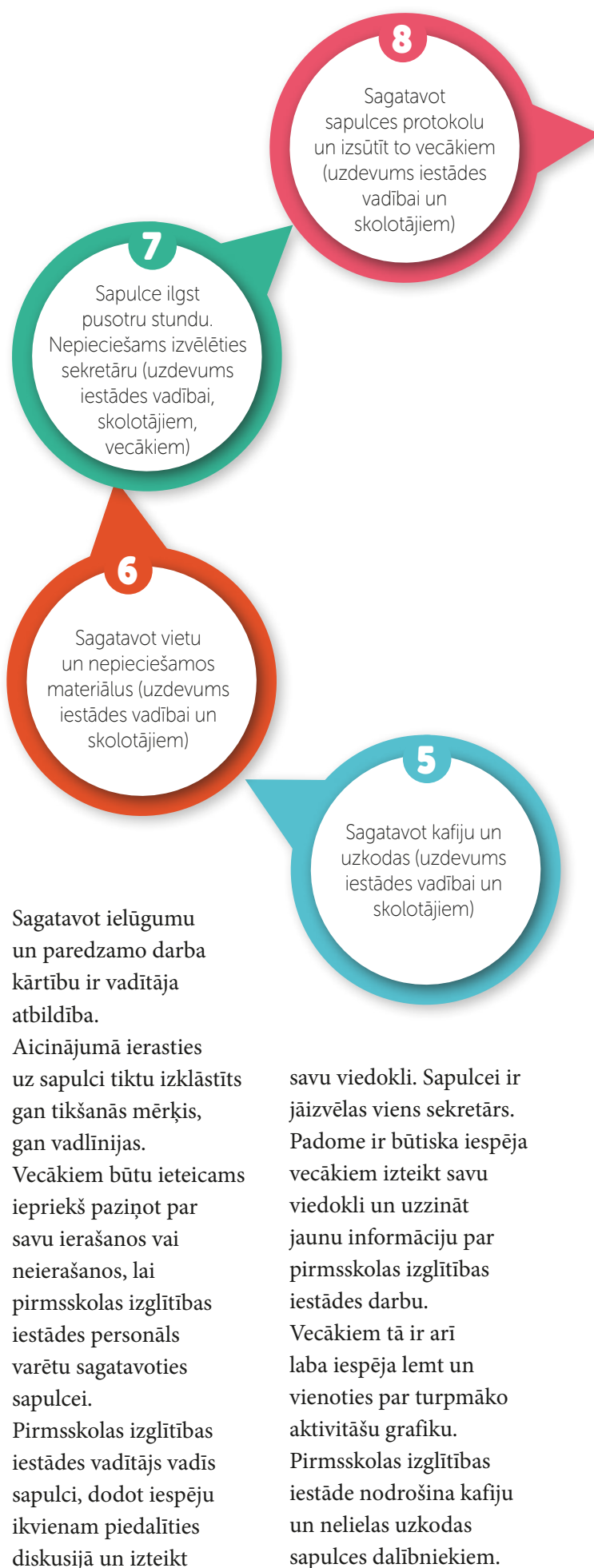
Ir nepieciešams izvērtēt valodas barjeras un tulka nepieciešamību sanāksmēs kādam no vecākiem.

Sagatavot apspriežamo jautājumu sarakstu kādā no pedagogu sanāksmēm ir skolotāju pārstāvja atbildība.

Vecāki var sazināties ar iestādes vadību vai pārējiem skolotājiem, ja pirms sanāksmes viņiem ir kādi jautājumi vai neskaidrības.

Pirmsskolas izglītības iestādes gaitenī ir novietota iepriekš sagatavota kastīte, ar kuras palīdzību vecāki rakstiskā veidā var izteikt savus viedokļus, pārdomas un jautājumus. Šādā veidā tiek saglabāta anonimitāte.

Aicinājums ierasties uz sapulci tiek izsūtīts trīs nedēļas iepriekš.

1

Vienoties par sapulces datumu un laiku. Skolas gaitenī izvietot kastīti ieteikumiem (uzdevums iestādes vadībai un skolotājiem).

2

Izveidot sapulces darba kārtību un izsūtīt aicinājumu vecākiem ierasties uz Padomes tikšanos (uzdevums iestādes vadībai un skolotājiem)

3

Vecākiem ir iespēja sazināties ar iestādes vadītāju un skolotājiem, ja ir radušies kādi jautājumi

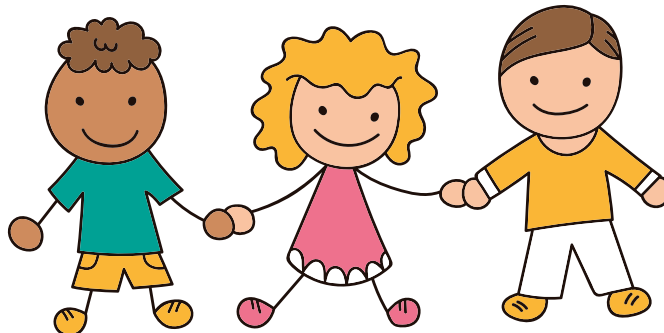
4

Vecāki paziņo par ierašanos vai neierašanos

1 **Piezīmes**
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

Pasākumam ir nepieciešama laba darba grupas organizācija. Starp iestādes vadību un pārējiem skolotājiem ir jābūt labai komunikācijai. Tāpat svarīgi ir laicīgi vienoties par sapulces datumu un laiku. Vecākiem ir nepieciešams izskaidrot, cik svarīga ir viņu piedalīšanās.

Galvenokārt vērojami divi iemesli, kādēļ vecāki nevar ierasties uz sapulci. Viens no iemesliem – vecāki nevar atstāt savus bērnus vienus pašus mājās. Dažiem vecākiem nav aukles, kas viņu prombūtnes laikā pieskatītu bērnus. Risinājums šai problēmai ir ņemt bērnus līdzi, un nodrošināt viņiem dažādas aktivitātes sapulces laikā. Otra problēma ir valodas barjera, tādēļ ir ļoti svarīgi iepriekš noskaidrot, vai sapulces laikā kādam ir vajadzīgs tulks.

4 Skolotāja darbība

- Kopā ar pirmsskolas izglītības iestādes vadību piedalīties Padomes sapulces sagatavošanā.
- Būt aktīvam.
- Jābūt skaidram Padomes mērķim.
- Jābūt skaidrai Padomes darba kārtībai.
- Izskaidrot vecākiem par viņu iespējām ietekmēt pirmsskolas izglītības iestādes darbu, piedaloties un iesaistoties Padomes darbā.
- Pārliecināties, ka tiek nodrošināti tulka pakalpojumi tiem, kuriem tas ir vajadzīgs.

- Iegūt informāciju par tādām situācijām, kas varētu interesēt vecākus un netiešā veidā ietekmēt arī viņu bērnus.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

- Vecākiem ir iespēja piedalīties pirmsskolas izglītības iestādes darbā, tādējādi ietekmējot savu bērnu ikdienu.
- Vecākiem ir iespēja pieņemt lēmumus, kas saistīti ar viņu bērnu labizjūtu.

5 Ģimenes līdzdarbība

- Piedalīties.
- Aktīvi piedalīties pirmsskolas izglītības iestādes ikdienas darbā (un īstenot savus priekšlikumus).
- Diskutēt ar vecākiem, pārspriežot viņu domas un ieteikumus.

7 Nepieciešamie materiāli

- Skaidra darba kārtība.
- Dators un projektors.
- Papīrs un pildspalvas pierakstiem.
- Kafija un uzkodas.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku

iesaistīšanos un līdzdalību?

- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?

- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kādā veidā tika ieinteresēti vecāki?
- Kādā veidā tika ieinteresēti skolotāji?
- Vai nepieciešams ko mainīt un vai sapulces nepieciešams rīkot citā laikā, lai piedalītos vairāk vecāku?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**PRAKSES
PIEMĒRS**

Pavasara festivāls

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde (SI)
Pielāgots un pārbaudīts Konstruktorsgatānas pirmsskolas izglītības iestādē (SE)

APRAKSTS

DARBĪBAS
JOMA

- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni
- Lēmumu pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni
- Sadarbība ar sabiedrību

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PĀŠĀKUMAM

- 2 stundas

GALVENĀ
MĒRĶGRŪPA

- Aktivitāte ir piemērota bērniem no 1 līdz 5 gadu vecumam

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Iespēja socializēties un sadarboties ar ģimeni.
- Iepazīt ģimenes, un radīt iespēju ģimenēm iepazīt vienu otru.

2 Pasākuma apraksts

Skolotāji ielūdz ģimenes uz pavasara festivālu, kas notiek pirmsskolas izglītības iestādes pagalmā.

Ģimenēm tiek jautāts, vai tās vēlas palīdzēt organizētājiem ar dažu spēļu organizēšanu pasākuma laikā. To būtu vēlams izdarīt ģimeņu sapulcē 2 mēnešus pirms pavasara festivāla. Pagalmā pedagogi kopā ar ģimenēm organizē

dažādas spēles. Piemēri dažādām aktivitātēm, ko piedāvāt pasākuma laikā: 'barbekjū', ziepju burbuļu pūšana, bumbas mešana grozā, viktorīna, laimes aka, u.c. Skolotāji kopā ar bērniem ir izveidojuši dziesmu brošūru, ko izmantot kopā ar mūziku. Kopā dziedāšanā tiek iesaistīti visi. Ielūgumi ģimenēm tiek iedoti 3 nedēļas pirms pavasara festivāla. Ielūgumā ģimenēm tiek jautāts, vai viņi ieradīsies, cik cilvēku nāks un kādas uzkodas un dzērienus viņi vēlētos. Skolotāji savā starpā sadala festivāla organizēšanas pienākumus. Ikviens pārliecinās, ka viss ir sagatavots pirms festivāla sākuma. Kad ģimenes ierodas

7
Nepieciešamie materiāli ir atkarīgi no pasākuma. "Barbekjū" piederumi; neaizmirst par dažādu valstu kultūru ēdiena un dzērienu izvēli

6
Iepazīt vienu otru. Pozitīvs kultūru sajaukums un mijdarbība. Bērni var iepazīstināt ar savu pirmsskolas izglītības iestādi ģimenes locekļus un radniekus

festivālā, visiem tiek izsniegtas dziesmu brošūras kopā dziedāšanai. Festivāla laikā ģimenes un skolotāji mijdarbojas un piedalās spēlēs. Festivāla noslēgumā bērni piedalās laimes akas spēlē, kurā laimests ir balons.

3 Piezīmes (jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

- Festivāla sagatavošanā nepieciešams visu pedagogu iesaiste

8
Jautājumi refleksijai un pilnveidei

5
Piedalīšanās Pavasara festivālā. Iesaistīties tā plānošanā. Dot savu ieguldījumu spēļu organizēšanā, ēdiena sagatavošanā un materiālu sagādē

un ieguldījums. Skolotājiem ir jāredz šī pasākuma jēga un ieguvumi.

- Nepieciešams iesaistīt vecākus un radīt viņos interesi piedalīties šādā pasākumā.
- Valodas barjeras, jo dažiem vecākiem ir grūtības komunicēt un saprast valodu.

PASĀKUMA ORGANIZĒŠANAI

1

Pedagogi uzaicina ģimenes uz pavasara festivālu un informē par iespēju iesaistīties plānošanā

2

Ģimenēm tiek jautāts, vai viņi vēlas palīdzēt ar dažu spēļu organizēšanu. Tas tiek izdarīts ģimeņu sapulcē 2 mēnešus pirms pavasara festivāla

3

Nepieciešama pedagogu sagatavošanās. Skolotājiem vajadzīgs cieši sadarboties, lai:
- iesaistītu vecākus;
- likvidētu valodas barjeras

4

Komunikācija starp skolotājiem un ģimenēm. Aicinošs ielūgums ģimenēm. Iedrošinošs atbalsts dažādo spēļu laikā.

viņi vēlas iesaistīties un līdzdarboties. Piemēram, dažas ģimenes var būt paņēmušas līdzī kādus materiālus, apģērbus vai pašizceptu kūku, kas reprezentē viņu valsti un kultūru.

- Materiāli "barbekjū": dažādu veidu hotdogu cīsiņi, maizītes, tomātu mērce, sinepes. Dažādu veidu dzērieni: kafija, tēja, limonāde.

4 Skolotāja darbība

- Lai pasākums izdodotos, ļoti svarīga ir komunikācija pedagogu starpā.
- Plānot un sagatavot aktivitāti.
- Izdalīt ielūgumus.
- Kopā ar bērniem izveidot dziesmu brošūru.

- Izskaidrot vecākiem, kādēļ mēs veidojam šādu pasākumu un kāda veida līdzdarbība tiek sagaidīta.
- Pasākuma laikā būt klātesošiem un atbalstošiem.

5 Ģimenes līdzdarbība

- Piedalīties.
- Ja vecāki vēlas, viņi var piedalīties pasākuma sagatavošanā. Tas ir atkarīgs no viņiem, kā

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Mēs varam kopā pavadīt laiku, kopā priecāties un iepazīt viens otru.

7 Nepieciešamie materiāli

- Nepieciešamie materiāli ir atkarīgi no plānotajām spēlēm festivāla laikā. Piemēram, burbuļi, dziesmu brošūra, bumbas, grozs, viktorīnas.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

Izvērtēt pasākuma norisi un rezultātus gan ar kolēģiem, gan ar ģimenēm.

Jautājumi izvērtēšanai kopā ar ģimenēm:

- Kas izdevās?
- Ko varētu uzlabot? Jautājumi skolotājiem:
- Kā mēs varam vairāk iesaistīt vecākus pavasara festivāla plānošanā un īstenošanā?

- Kura veida spēles bija veiksmīgākās bērniem, vecākiem un pirmsskolai?
- Cik daudz ģimeņu piedalījās?
- Kā ģimenes atsaucās pasākumam?
- Vai ģimenes mijdarbojās ar bērniem un citām ģimenēm?
- Vai bija dažādu valodu/ kultūru barjeras?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

Jautājumi izvērtēšanai
kopā ar ģimenēm:

- Kas izdevās?
- Ko varētu uzlabot?

Jautājumi skolotājiem:

- Kā mēs varam vairāk iesaistīt vecākus pavasara festivāla plānošanā un īstenošanā?
- Kura veida aktivitātes bija veiksmīgākās bērniem, vecākiem un pirmsskolai?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Āra vides iekārtošana

APRAKSTS

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde (SI), un Sardao privātskola (PT)
Pielāgots un pārbaudīts Elmer dienas aprūpes centrā bērniem (BE)

DARBĪBAS
JOMA

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

GALVENĀ
MĒRĶGRŪPA

- Lēmuma pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni
- Sadarbība ar sabiedrību

- 6 mēneši līdz 1 gadam

- Vecāki, bērni, pirmsskolas izglītības iestādes personāls, sabiedrība

Darba grupa izpēta āra vidi un izzina iespējas

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

1 Iesaistīt vecākus pirmsskolas izglītības iestādes ikdienas dzīvē, rosinot izdomāt, plānot un īstenot projektu, kas vērsts uz izmaiņām āra vidē.

2 Stiprināt sociālo saliedētību tuvākajā apkārtnē.

3 Izveidot rosinošu āra vidi bērniem un tikšanās vietu vecākiem un tuvākajā apkārtnē dzīvojošajiem cilvēkiem.

2 Pasākuma apraksts

Visi vecāki tiek informēti par plānoto pasākumu, kas saistīts ar izmaiņu īstenošanu āra vidē. Tiek izveidota darba

6
Iet ārā rotaļāties, cik bieži vien iespējams

7
Izmantot āra vidi, lai tiktos ar vecākiem un sekmētu sociālo saliedētību

5
Īstenot plānotās izmaiņas āra vidē

Pirmā darba grupas tikšanās sestdienas rītā

grupa, kurā ietilpst vecāki un pirmsskolas izglītības iestādes darbinieki. Darba grupa izpēta āra vidi un iespējas to pilnveidot. Kāda cita pasākuma laikā, piemēram, vasaras piknikā, vecākiem tiek jautāts par ieteikumiem, idejām un prioritātēm āra vides iekārtošanai. Pamatojoties uz iegūtajiem priekšlikumiem, darba grupa izstrādā skices un plānus, kā arī meklē resursus un partnerus.

1

Vecāku informēšana par jaunu projektu

2

Veidot darba grupu, kas plānos un īstenos pasākumu

3

Iesaistīt pēc iespējas vairāk vecākus, regulāri rosinot „ideju vētru”

4

Meklēt iespējas piesaistīt finansējumu pasākumam

kas tiek īstenoti kopā ar pedagogiem un darbiniekiem. Atsevišķos gadījumos būs nepieciešams, lai procesu vadītu viens vai divi pirmsskolas izglītības iestādes personāla locekļi. Nevajag vilcināties ar vecāku iesaistišanu „īstā” darbā, ar lāpstu rokās un zābakiem kājās!

Skolotāja darbība

Pedagogi var gan līdzdarboties procesā, gan arī būt tā virzītājspēks. Pedagogu darbība ir nozīmīga, lai pārraudzītu pasākuma plānošanu un īstenošanu un lai tā misija un vīzija tiktu atspoguļota plānojumā.

Tiklīdz dārzs ir izveidots, vecāki var sadalīt pienākumus, lai būtu kas rūpējas par āra vidi: vasarā aplej augus, pabaro mājdzīvniekus, apgriež koku zarus utt.

 Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

Vecāku grupa ar dažādām prasmēm, kompetencēm un talantiem piedāvā iespējas un risinājumus,

Jautrība dārzā

5 Ģimenes līdzdarbība

Atkarībā no situācijas, arī ģimenes var būt kā virzītājspēks.

Ikviens no vecākiem var ieguldīt savas spējas un talantus, kā arī iesaistīties pasākuma plānošanas, īstenošanas un āra vides uzturēšanas fāzē.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Pirmsskolas izglītības iestādes āra vide var piedāvāt iespējas rotaļāties, pētīt un atklāt, tikties un veidot partnerattiecības.

7 Nepieciešamie materiāli

Āra vides plānojums. Atkarībā no tā, ko ieplānots darīt, pasākumā, iespējams, vajadzēs iesaistīt papildus resursus, kas palīdzētu veikt smagākos darbus. Palīgus dažādu darbu veikšanai varētu meklēt tuvākajā apkārtnē.

Pat vienkāršas riepas var sagādāt daudz prieka

8 Sabiedrības iesaistīšana

Partneri var tikt meklēti tuvākajā apkārtnē, piemēram, profesionāli tehniskā skola, kas varētu palīdzēt sagādāt koka un metāla materiālus dārza un pieaugušo tikšanās vietas iekārtošanai un/ vai vingrošanas ierīču uzstādīšanai.

9 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagoģu profesionālo

kompetenci un komandas darbu?

- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Vai pasākums sasniedza plānotos rezultātus?
- Kāda bija vecāku atsaucība?
- Vai pasākumu varētu atkārtot nākotnē? Kas būtu jāpilnveido/jāuzlabo?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**PRAKSES
PIEMĒRS**

Tikšanās pirms vasaras brīvdienām

APRAKSTS

Autori: Elmer (BE)

Pielāgots un pārbaudīts Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestādē (SI)

DARBĪBAS
JOMA

- Lēmumu pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni.

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

- 3 stundas (ietilpst sagatavošanās un pasākuma īstenošana).

GALVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Piemērots bērniem no 1-6 gadu vecumam, atbilstoši pielāgojot pasākuma norises vietu

Daba ir īpaša vieta

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

Aktīva vecāku iesaistīšanās bērnudārza dzīvē un sadarbības kvalitātes pilnveide ar pirmsskolas izglītības iestādi.

- Sekmēt nepiespiestu, neformālu kopā sanākšanu mācību gada noslēgumā.
- Veicināt kustību aktivitātes dabā.
- Papildināt vecāku zināšanas un sekmēt integrāciju vecāku vidū.

Iesaistoties sarunās pa ceļam

7

Refleksija un pasākuma izvērtēšana kopā ar kolēģiem

6

Pasākums 2-3 stundas norunātajā laikā

5

Sagatavot vietu un paredzētos materiālus (padomāt par drošību un iespēju dažādības izmantošanu vidē)

2

Pasākuma apraksts

Parasti pasākums tiek organizēts mācību gada noslēgumā, kad notiek vecāku sapulces. Šogad mēs aicinājam vecākus pašus sagatavot un organizēt mācību gada noslēguma tikšanos. Vispirms tika vaicāts, vai vecāki vispār vēlas piedalīties. Tā kā visi piekrita, tad tika sadalīti pienākumi. Vecāki uzņēmās organizatoriskos pienākumus, savukārt pedagogi rūpējās par

PASĀKUMA ORGANIZĒŠANAI

1

Organizēt tikšanos,
lai piedāvātu pasākuma
ideju vecākiem

2

Kopīgi pieņemt
lēmumus: izvēlēties
datumu; sadalīt
pienākumus, kas un ko
darīs; vecāki var iesaistīties
organizatoru grupā vai
veidot atsevišķas
grupas.

3

Uzrakstīt plānojumu,
lai izvairītos no
pārpratumiem. Piedāvāt
palīdzību, ja
nepieciešams.

4

Sūtīt ielūgumus
un informēt par
pasākumu (e-pasti, uzrunāt
vecākus kādā tikšanās
reizē, ielūgums rakstveidā
uz ziņojumu dēļa, ziņa
telefonā utt.)

vecāki sagatavoja pikniku
visiem dalībniekiem.
Kopā ar ģimenēm visi
 baudīja jauko atmosfēru.
Bērniem tika ierosināts arī
uzzīmēt savus iespaidus
uz jau sagatavotām
kartītēm un rotaļāties
dabā. Pasākums norisinājās
siltā, nepiespiestā un
piedzīvojumiem pilnā
gaisotnē.

Piezīmes

(jautājumi, kas jāņem
vērā īstenojot
pasākumu)

- Jāatrod piemērota
un saistoša vieta
pasākumam dabā.
- Pajautāt vecākiem, vai
viņi piekrīt šāda veida
pasākumiem.
- Aicināt vecākus
līdzdarboties atbilstoši
savām spējām un
iespējām.
- Izzināt vecāku stiprās
puses.

pakāpieni un pats „Boč
pūķis”. Noslēgumā bērni
mežā atrada īstus „Maiju
cilts dārgumus”. Pastaiga ilga
apmēram stundu. Šajā laikā

dažādu aktivitāšu
sagatavošanu bērniem.
Vecāki uzņēmās rūpes
par ielūgumiem, vietas
sagatavošanu, transportu,
ēdieniem un dzērieniem.
Paredzētais pasākums
notika slavenā kalna Boč
pakājē, kas atrodas 20 km
attālumā no pirmsskolas
izglītības iestādes. Pie Boč
kalna vispirms visi klausījās
stāstu-lēģendu par pūķi,
kurš gadsimtim ilgi ir
dzīvojis šajā kalnā. Pēc tam
visi devās meklēt apslēptos
dārgumus, tika atrasti

*Priecīgās sejas stāsta
vairāk nekā vārdi*

Kur ir dārgumi?

Nopelnīta atpūta noslēgumā

4 Skolotāja darbība

- Atkarībā no izvēlētās vietas īpatnībām, sagatavot aktivitātes bērniem, ievērojot drošības aspektus un iespējas, ko piedāvā vide.
- Pedagogiem vajadzētu ierasties aptuveni stundu pirms pasākuma, lai meža takās izvietotu simbolus un norādes ar dažādiem uzdevumiem, ko bērniem un viņu vecākiem būs jāatrod un jāatrisina. Jāpārliciecinās arī par drošības aspektiem.
- Sagatavot uzdevumus, piemēram, puzzles, koku atpazīšana, kustību uzdevumi, dabas materiālu atrašana, dziesmu dziedāšana; kā arī pastāstīt, kas jāievēro, atrodoties mežos un citās līdzīgās vietās.
- Atgādināt vecākiem, ka ne visiem būs pieejams savs transports, tādēļ nepieciešams sadarboties arī šajā ziņā.
- Katram gadījumam paņemt līdzi arī papildus materiālus, piemēram, bumbas, segas, papīru, zīmējumus utt.

5 Ģimenes līdzdarbība

- Piekrist līdzdarboties pasākumā.
- Ikviens gatavs piedalīties atbilstoši savām spējām un iespējām.
- Vecāki iepazīst viens otru, darbojas kopā, komunicē un palīdz.
- Pasākumā var piedalīties arī citi ģimenes locekļi, ieskaitot brāļus un māsas.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

- Kopīga brīvā laika pavadīšana dabā.
- Veidojas izpratne par pārgājieni kā aktīvas atpūtas veidu.
- Iepazīst tuvāko apkārtni un iespējas, ko tā piedāvā.
- Ģimenes iepazīst viena otru un tiek sekmēta nepiespiesta socializācija gan pašu, gan ģimeņu starpā.

7 Nepieciešamie materiāli

- Piespraudes un uzdevumi „dārgumu meklēšanas” pārgājienam.
- Ēdiens un dzērieni.
- “Paslēptie dārgumi” (pārsteigums bērniem).
- Stāsts (lēģenda par Boč kalna pūķi), kas tiek lasīts pasākuma ievaddaļā pirms pārgājiena.
- Pirmās palīdzības materiāli.
- Papīrs (kartītes, uz kurām bērni zīmē savus iespaidus par pārgājieni).
- Flomāsteri.
- Bumbas.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai piedalījās visas ģimenes? Ja nē, tad kādēļ?
- Vai visi bija informēti par pasākumu un vai informācija bija pietiekama?
- Kāda bija atgriezeniskā saikne no dalībniekiem – viņu atziņas, viedokļi, iespaidi...?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Atzīmēt lietas, kas īsti neizdevās kā plānots.
- Vai vecāki komunicēja savā starpā? Par kādiem tematiem?
- Vai bija vecāki, kas neieklāvēs grupā? Kādēļ?

Mēs to darīsim atkal

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**PRAKSES
PIEMĒRS**

Ceļojošā rotaļlieta

APRAKSTS

Autori: Sardao privātskola (PT)
Pielāgots un pārbaudīts Forlī pilsētas pašvaldībā (IT)

DARBĪBAS
JOMA

- Ģimenes iepazīšana
- Komunikācija ar ģimeni

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀS LAIKS
PASĀKUMAM

- Pasākumam nepieciešams ļoti mazs sagatavošanās laiks, ja tas ietilpst kādā no parastajām izglītības programmām

GĀLVENĀ
MĒRĶGRUPA

- Bērni no 18 līdz 36 mēnešu vecumam un viņu vecāki

*Ceļojošā rotaļlieta tiek
atnesta mājās*

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Informēt vecākus par izglītības stratēģijas mērķiem, izmantojot pirmsskolas izglītības iestādēs praktizēto “ceļojošās rotaļlietas” metodi.
- Dalīties pieredzē ar vecākiem par bērnu rotaļu paradumiem pirmsskolas izglītības iestādē un ģimenes vidē, kā arī iespējām tos bagātināt un pilnveidot.
- Iedrošināt savstarpējo zināšanu apmaiņu starp vecākiem un pirmsskolas pedagogisko personālu, lai sekmētu savstarpēju uzticēšanos un veidotu savstarpēji atbalstošu audzināšanas un izglītības kultūru.

“Ceļojošā rotaļlieta” ir viens no šādiem mācību līdzekļiem. Piemēram, tā var būt ietērpta kāda grāmatu varoņa kostīmā vai pašu bērnu izdomāta varoņa kostīmā. Rotaļlieta, kuras balsi atveido pedagogi, kopā ar bērniem var piedalīties dažādās didaktiskajās aktivitātēs pirmsskolas izglītības iestādē. Tā var tikt izmantota kā “diktors”, kas aicina bērnus piedalīties ikdienas aktivitātēs, kā arī tā var tikt izmantota kā mūzikas nodarbības vadītāja, dodot kādam no bērniem iespēju izvēlēties, kuru dziesmu dziedāt nākošo. Rotaļlieta var būt arī kā koordinators, kas sadala bērnus grupās dažādām izglītojošām aktivitātēm.

Rotaļlieta kļūst par bērnu ikdienas pavadoni, ar ko kopā mācīties un piedalīties aktivitātēs. Tādā veidā tai var būt organizētāja loma, kas palīdz vadīt dažādas spēles; starpnieka

7

Metodes rezultātu
izvērtēšana kopā
ar kolēģiem

6

Pieredzes
izvērtēšana, aicinājums
bērniem un vecākiem
dalīties ar to. Tā var
būt arī viena no rīta
nodarbības
tēmām

5

Pasākuma īstenošana

2 Pasākuma apraksts

Šī ir pedagoga īpaši pielāgota pirmsskolas izglītības metode, kas veicina komunikāciju starp bērniem un pieaugušajiem, veicina bērnu līdzdalību ikdienas aktivitātēs, kā arī attīsta indivīda piederību grupai. Ne mazāk svarīgi ir tas, ka šāda metode veicina patstāvīgu mācīšanos – bez tiešas pieaugušo iejaukšanās.

Manuels ņem ceļojošo rotaļlietu līdz gulētā

1

Pedagogi vecāku sapulcē iepazīstina ar plānoto pasākumu un diskutē par tās nozīmi un iespējamo ietekmi ģimenes vidē

2

Izveidot kalendāru ar iespējamajiem datumiem, kad "ceļojošā rotaļlieta" varētu tikt ņemta līdzī uz mājām

3

Provide materials (short instructions, sheet for collecting impressions, etc.)

4

Build the album for the collection of photographs and texts written in the commentary on the experience

Rotaļlieta dodas brīvdienās kopā ar Elīzu un viņas vecvecākiem

loma bērnu un skolotāju attiecībās; stāstnieka loma, jo rotaļlieta iemieso sevī to jēgu un nozīmi, ko bērni tai piedēvē, tādējādi palīdzot veidot piederības izjūtu un grupas identitāti. Tā sekmē arī komunikāciju. Ceļojošo rotaļlietu ir ieteicams izmantot ne tikai pirmsskolas izglītības iestādē, bet arī mājās kopā ar vecākiem. Pēc šādas metodes ieviešanas mājas vidē un iespējamo ietekmju izvērtēšanas, vecāki tiek aicināti pieteikties "ceļojošās

rotaļlietas" ņemšanai līdzī uz mājām. "Ceļojošā rotaļlieta" ģimenē uzturas vienu nedēļas nogali, un bērns pats/-i var brīvi izvēlēties, vai spēlēties ar to. Vecākiem ir ieteicams šo pieredzi dokumentēt, uzņemot fotogrāfijas un īsi aprakstot. Pirmdienas rītā rotaļlieta tiek atnesta atpakaļ uz bērnudārzu. Fotogrāfijas un apraksti vēlāk tiek apkopoti īpaši izveidotā albumā, kas pieejams bērniem, lai būtu iespējams atsaukt atmiņā pārdzīvoto pieredzi. Rīta nodarbības laikā

skolotājs lūdz bērnam, kurš rotaļlietu bija paņēmis līdzī uz mājām, pastāstīt, ko viņi kopā ir darijuši.

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

"Ceļojošajai rotaļlietai" tiek piedēvēta grupas "organizētāja" loma. Nepieciešams izvērtēt iespējamo ietekmi mājas vidē, īpaši, ja bērns var uztvert rotaļlietu kā "iebrucēju", kā arī rotaļlietas iespējamo

ietekmi māsu/brāļu klātbūtnē. Jāpievērš uzmanība tām situācijām, kad vecāki nevēlas piedalīties šajā pasākumā, īpaši rīta nodarbībās kopā ar pārējiem grupas bērniem.

Skolotāja darbība

Skolotājiem nepieciešams:

- izskaidrot rotaļlietas organizētāja lomu;
- ieteikt vecākiem rotaļlietu ņemt līdzī uz mājām, ja viņi to vēlas

un kurā nedēļas nogalē viņi to vēlas;

- sagatavot arī citus skolotājus, kas varētu atbilstoši organizēt un pielietot šo metodi;
- iedrošināt bērnu dalīties ar savu pieredzi par kopīgo laiku, kas pavadīts ar rotaļlietu, un klausīties viņa/-as stāstītajā.

5 Ģimenes līdzdarbība

Ģimenēm ir uzdevums “spēlēt spēli”, raisīt interesi bērnam uzņemt rotaļlietu savās mājās uz nedēļas nogali. Tāpat svarīgi šo pieredzi dokumentēt.

6 Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

Ar ceļojošās rotaļlietas starpniecību tiek satuvinātas divas bērnam nozīmīgas vides – mājas un pirmsskolas izglītības iestāde, tādējādi palīdzot apkopot stāstus un pieredzes no abiem šiem kontekstiem. Šī pieredze veicina savstarpējās zināšanas, stiprina attiecības un uzticēšanos.

7 Nepieciešamie materiāli

Ceļojošā rotaļlieta, piemēram, lelle, un

albums, kurā apkopot vecāku atnestās fotogrāfijas.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistīšanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

Bērns rotaļlietu ir paņēmis līdzi uz jūrmalu

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Vai šīs metodes izskaidrošana vecākiem bija efektīva?
- Cik daudz vecāku iesaistījās?
- Kā vecāki atsaucās šai metodei?
- Vai vecāki dokumentēja savu pieredzi ar fotogrāfijām un/vai aprakstot to?
- Ja jā, kāda veida situācijas tika dokumentētas un kādi secinājumi radās gan rakstiski, gan neformāli (piemēram, vai vecākiem bija pārsteidzoši, negaidīti secinājumi? Vēlmes pielietot šo metodi citā veidā?)
- Ja nē, kāpēc?
- Vai pedagogi atviegloja iesaistīšanos visiem vecākiem? Kā?
- Kā bērni atsaucās?
- Pamatojoties uz secinājumiem, kāda varētu būt šīs metodes turpmākā attīstība skolotāju skatījumā?

Enhancing **QUALITY** in early childhood education and care through **P**articipation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PRAKSES
PIEMĒRS

Sēklu sēšana

APRAKSTS

Autori: Otona Župančiča pirmsskolas izglītības iestāde (SI)
Pielāgots un pārbaudīts Sardao privātskolā (PT)

DARBĪBAS
JOMA

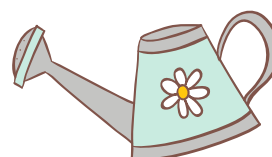
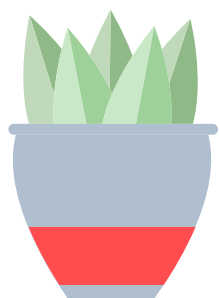
- Lēmumu pieņemšana un līdzdarbošanās kopā ar ģimeni
- Sadarbība ar sabiedrību

APTUVENI
NEPIECIEŠAMĀIS LAIKS
PASĀKUMAM

- 30 līdz 45 minūtes

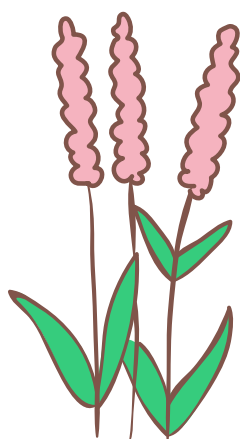
GALVENĀ
MĒRĶGRŪPA

- 3, 4, 5 gadus veci bērni un viņu vecāki

1 Pasākuma galvenie mērķi (kādēļ vajadzētu organizēt šo pasākumu)

- Veidot partnerattiecības starp bērnudārza personālu un vecākiem.
- Rosināt ģimenes iesaistīties pirmsskolas izglītības iestādes pasākumos.
- Popularizēt pasākumus bērnudārzā, kuros paredzēta vecāku līdzdalība.
- Paaugstināt vecāku un citu ģimenes locekļu vēlmi iesaistīties bērnu audzināšanā un izglītībā.
- Radīt iespējas ģimenēm mācīties un atbalstīt vienu otru.
- Radīt iespējas sabiedrības locekļiem līdzdarboties pirmsskolas izglītības iestādes rīkotajos pasākumos.
- Sekmēt izpratni par aktivitātēm, kas respektē Dabu.
- Atzīt, ka bērni ir daļa no sabiedrības un tieši sabiedrība ir atbildīga par jēgpilnas agrīnās bērnības pieredzes nodrošināšanu.

6

Aiznest puķpodu uz mājām un turpināt rūpēties, lai iesētais izaug

5

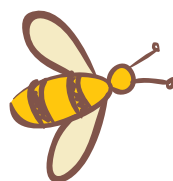
Ielūgt vecākus uz pasākumu kopīgai sēklu sēšanai ar saviem bērniem

4

Puķpodu apgleznošana

2 Pasākuma apraksts

- 1 Lūgt ikvienam bērnam atnest no mājām māla puķpodu.
- 2 Vispirms, grupiņā kopā ar audzinātājām, puķpods tiek apgleznots.

1

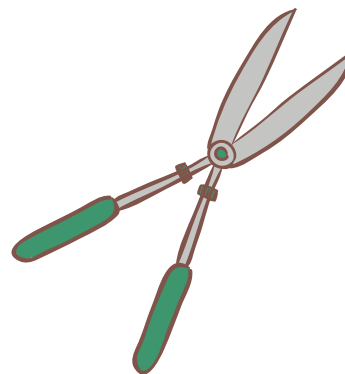
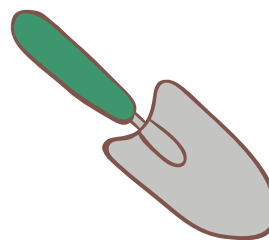
Veidot bērniem izpratni par Mātes Zemes nozīmīgumu un nepieciešmību rūpēties par to

2

Izsūtīt e-pastus vecākiem, lai aicinātu nopirkt māla puķpodu

3

Bērnudārzs parūpējas par sēklām sēšanai

3 Tad, pēc dažām dienām, vecāki tiek aicināti atnākt uz bērnudārzu, un katra ģimene iesēj sēklas savā puķpodā vai iestāda kādu augu.

4 Pēc tam uz koka plāksnītēm uzraksta, kas katrā puķpodā iesēts vai iestādīts.

5 Katrs bērns ir atbildīgs par savā puķpodā iesēto vai iestādīto (pedagogiem piepalīdzot), un mācību gada beigās puķpods ar izaudzēto tiek ņemts līdzī uz mājām.

Piezīmes
(jautājumi, kas jāņem vērā īstenojot pasākumu)

Puķpoda vietā var izmantot arī iespēju sēt vai stādīt pirmsskolas izglītības iestādes āra vidē, ja ir tāda iespēja.

Skolotāja darbība

- Ielūgt un iedrošināt vecākus līdzdarboties pasākumā.

Ģimenes līdzdarbība

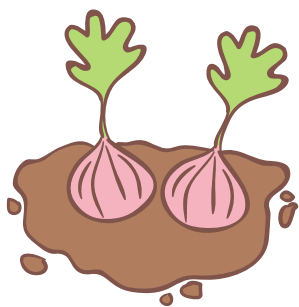
Vecākiem vajadzētu aktīvi līdzdarboties un būt ieinteresētiem pasākuma norisē, kā arī palīdzēt bērniem

rūpēties par augiem, kad tie tiks aiznesti uz mājām. Puķpoda dekorēšana un augu izvēle ir pedagogu un bērnu ziņā.

Pievienotā vērtība bērnam un ģimenei

- Kultūras, vides un estētiskās apziņas veidošanās.

7 Nepieciešamie materiāli

- Māla puķpodi, augsne, dažādas sēklas, stādi, koka plāksnītes uzrakstiem, krāsas, flomāsteri un līme.

8 Jautājumi refleksijai un pilnveidei

- Vai pasākums sasniedza plānotos mērķus un rezultātus?
- Kādā veidā pasākums uzlaboja vecāku iesaistišanos un līdzdalību?
- Kā pasākums pilnveidoja pedagogu profesionālo kompetenci un komandas darbu?
- Kā pasākums ietekmēja uz uzticēšanos balstītu attiecību veidošanos ar vecākiem?

PAPILDUS JAUTĀJUMI REFLEKSIJAI UN PILNVEIDEI

- Kā vecāki atsaucās pasākumam?
- Vai vecāki apzinājās nozīmīgumu rūpēm par "maza dārziņa" ierīkošanu un saglabāšanu mājās?

